

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravlništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četr strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kaj sporočajo koroški Slovenci?

O priliki krasno uspelega koncerta koroških pevcev v Mariboru je njihov voditelj in predsednik Prosvetne zveze župnik Poljanec o koroških Slovencih izjavil sledeče:

Kar smo prinesli iz Koroške, je narodno blago koroških Slovencev, **neoporečeno pristno blago koroških Slovencev**. Ni še dolgo, ko so gotovi krogi v Celovcu, celo pod navideznim plaščem zgodovine (dr. Wutte), hoteli svetu dokazati, da smo koroški Slovenci posebno ljudstvo, ki govori poseben jezik. Naša domača pesem Vam priča, da bje takim dokazom v obraz. **Naša pesem je slovenska pesem**, ljudstvo, ki to pesem poje, je slovensko ljudstvo, **naš nastop po Sloveniji je naša izpoved, da smo del slovenskega ljudstva**. Vaše veselje nad našim prihodom je dokaz, da v nas gledate svoje narodne brate.

Ločijo nas politične meje, Avstrijci smo in nočemo tega prikrivati. — Resno si prizadevamo, da damo državi, kar ji gre. A to nas ne ovira, da damo javnega izraza tu, da smo del slovenskega naroda, ki iščemo kulturne opore pri vas, svojem materinem narodu.

Zaenkrat so naše kulturne vezi z vami še slabe. Drugi narodi so že daleč pred nami. Nemški narod ima že več let organizirane vse svoje manjšine v enotni organizaciji, v kateri vsem svojim drobcem nudi vso mogočo kulturno oporo in podporo. Kako ozko vez je pred par leti pokazal vsepoljski kongres med Poljaki, ki bivajo v različnih državah. Častno so se ga celo udeležili Poljaki iz Amerike. Vse te pojave je evropski, tudi nemški tisk odobral, kar kaže, da svet poleg državnih enot priznava kulturne enote, — enote narodov, če tudi segajo preko državnih mej. Slovenci še nimamo organizirane kulturne enote, samo tu pa tam se nudi prilika, da damo javnega izraza, da smo bratje, če tudi nas ločijo državne meje. Želja koroških Slovencev je, da se s popolnim upoštevanjem državnih mej kulturne vezi po zgledu Poljakov in Nemcev vedno bolj utrjujejo. Pri tej želji nas vodi prepričanje, da so kulturne vezi med manjšino in maternim narodom najboljše sredstvo za pomirjenje med narodi, ker je jasno, da kar je za en narod dobro, je upravičeno tudi za drug narod in v srednji Evropi ni države, ki bi ne imela drugorodnih manjšin. **Morda**

ravno manjšine tvorijo most sporazuma med narodi in s tem vir miru.

Zelo nas žalosti, da materin narod v svojem kulturnem središču ne more pozdravljati bratov goriških Slovencev. Iskreno jih pozdravljamo in smo trdno prepričani, da bodo njihove nekulturne ovire tem prej odpadle, čim bolj bo rasel med drugimi večinskimi narodi duh medsebojnega sporazumevanja, za katerega se v prvi vrste bore organizirane evropske manjšine.

Kulturne vezi dajejo manjšini potrebno oporo obstoja. Ta opora je tem potrebnejša, čim manj skrbi domovinska država za kulturno povzdigo svojih manjšin.

Negovanje kulturnih vezi pa daje tu di materinemu narodu ugodno priliko, da ga druži preko dnevnih spornih vprašanj v enem delu, namreč v delu za svoj celoten narod. Jasno je, da se manjšina, ki ima pametno vodstvo, nikoli ne umešava v sporna vprašanja materinega naroda, jasno je pa tudi, da manjšina nima večje želje, kakor da v delu za svoje manjšine vidi materni narod združen v enotnem kulturnem delu.

Današnja vaša sijajna udeležba je nam najboljši porok združene misli. Iskrena vam hvala v imenu cele slovenske Koroške. Naj duh, ki je vas zbral danes okoli koroške slovenske pesmi, raste in procvita in rodi bogate sado-ve, sadove našega trajnega narodnega obstoja in kulturnega razvoja.

Kriza romunske vlade. Maniujeva vlada je odstopila. Kralj je poveril sestavo nove vlade predsedniku kmetske narodna stranke Vajdi Vojevodu.

Sestava nove romunske vlade je uspela Vajdi Vojevodu. V njegovi vladi je zunanji minister znani romunski londonski poslanik Titulescu.

Izpopolnitev bolgarske vlade. Kakor smo zadnjič poročali, je ministrski predsednik Mušanov prihranil pri sestavljanju vlade dve mesti za narodne liberalce in sicer ministrstvo za pravosodje in za prosveto. Dne 13. januarja je bila Mušanova vlada izpopolnjena z zastopnikoma iz vrst narodnih liberalcev.

Vsak naročnik mora vedeti:

1. Da znaša celoletna naročnina 32 Din, polletna 16 Din in četrletna pa 9 Din.

2. Da bodo v letu 1933 zavarovani domovi samo dotičnih celoletnih naročnikov, ki bodo imeli vsaj do konca meseca januarja 1933 plačano naročnino za ves čas do sklepa leta 1933. Ako ima kdo že nekaj plačano, lahko letos izjemoma tudi doplača, pa seveda tudi samo tekom meseca januarja. Imamo namreč dogovor, glasom katerega bomo z zadnjim januarjem 1933 izjučili seznam zavarovancev. To smo že tudi v pravilniku točno označili in se bomo tega strogo držali.

3. Da lahko dobi na vsaki pošti položnico, na katero napiše številko 10.603 »Slovenski gospodar«, ako je našo izgubil.

4. Da vsakdo, ki ne misli biti več naročnik, pa list še prejema, na istega napiše: »Ne sprejme več«, in ga nam vrne, ker sicer bo moral plačati tudi za en mesec, ako bo pozneje izostal, ker ta izgovor, zakaj pa naprej pošiljajo, ne drži. Kdor prejema dva, naj enega vrne in napiše: Prejemam dva.

5. Da vsak, ki zdaj ne more plačati, pač pa bo plačal čez mesec ali dva, mora to javiti na dopisnici. Pripominjamo pa, da taki seve nimajo pravice do zavarovanja.

6. Da vkljub pomanjkanju denarja ne bo megoče biti brez »Slovenskega gospodarja«, zato je najbolje plačati ga do konca januarja 1933.

Grška vlada pod predsedstvom Caldarisa je odstopila radi nezaupnice v zbornici.

Kaj zahteva Italija od Albanije? Italija je izdala za Albanijo 80 milijonov zlatih lir, katerih nikakor ne more iztisniti iz itak denarno izmozganih Albancev. Da bi celotni izdani kapital ne propadel, zahteva Italija od Albanije to-le: 1. Italiji naj se po prejšnjem načelnem sporazumu dovoli naselitev 10 do 15.000 italijanskih rodbin vzdolž morske obale od Drača do Valone. 2. Med Italijo in Albanijo naj se sklene

pogodba o carinski združitvi. 3. V Albaniji naj se izvede zakon o agrarni reformi, ki bi omogočil italijanskim državljanom nakup zemlje. — V zvezi z naselitvijo italijanskih kolonistov je bila postavljena tudi zahteva, naj se odstopi Italiji ozemlje od Drača do Valone v širini 20 km od obale v notranjost. Kako stališče bo zavzela napram zgorajnim zahtevam Albanija, še ni znano.

Francoska vlada v škripcih. Ta te-

den bo stopila francoska Paul-Boncourjeva vlada z državnim proračunom pred zbornico. Proračun izkazuje deset milijard primanjkljaja, katerega hoče izbrisati fin. minister Chéron s štednjem in novimi davki. Z varčevanjem bi rad prihranil 5.326.000.000 frankov, z novimi davki pa 5.463.000.000 frankov. Gre za to, ali bo večina v zbornici za tako enostavno uravnovesenje proračuna, ali bode pa morala Boncourjeva vlada odstopiti.

Slovenski obrednik dobimo v kratkem. Slovenski obrednik je bil dotiskan leta 1932. Dne 23. novembra 1932 ga je dovolil sedanji papež v uporabo. Slovencem se bodo po razdelitvi obrednika na posamezne župnije delili zakramenti v slovenskem jeziku in ravno tako se bodo vršili v našim milem materinem jeziku si cerkveni obredi.

Spominski križ sv. leta. 50 km severno od mesta Firenze (Florence) v Srednji Italiji leži gora z imenom Verna, visoka 1200 m. Na višini te gore se bo postavil 9 m visok križ iz železa, kateri bo ponoči ožarjen z električno lučjo, ki se bo videla daleč naokrog. Na tej gori je frančiškanski samostan, ki ga je l. 1215 ustanovil sam sv. Frančišek Asiški. Menih tega samostana pater Evgen Vallego je stavil predlog, naj se vrh gore postavi omenjeni spominski križ. Ta križ bi naj bil postavljen do Velike noči in sam papež bi naj v Rimu v noči pred Veliko nedeljo prižgal električno luč na tem križu.

Letala za misijene. Na Nemškem je bila leta 1927 ustanovljena mednarodna organizacija »Miva«, ki ima namen oskrbovati misijone z modernimi prometnimi sredstvi: avtomobili, motocikli, motornimi čolni, zlasti z letali. Iz Nemčije se je ta organizacija razširila v Belgijo, Holandijo, Francijo in Švicarsko. Središče te organizacije v Švici je mesto Einsiedeln. Kmalu bo ta podružnica mednarodne organizacije poslala prvo letalo misijonom v Afriki, ki bo stalo 10.000 švicarskih frankov. Iz Nemčije je bilo misijonom poslanih že 45 letal. Podružnice te za misijone velekoristne organizacije se zdaj tudi ustanavljajo na Angleškem, Irskem in v Ameriki.

Katoliški misijonarji in komunisti. Na Kitajskem je več tisoč komunistov ujetih ter zaprtih. V Hankovu se nahaja v zaporih 2300 komunistov, po veliki večini samih mladeničev, ki so jih ujele čete generala Čangkajšeka. Med temi ujetniki razgraja glad in bolezen. Za te nesrečnike, ki jih je ves svet zapustil, so se edino zavzeli katoliški misijonarji. Pozabili so vse gorje, ki so ga komunistične čete prizadele katoliškim misijonom, misijonarjem in misijonarkam. Vse zlo so jim povrnili in še vedno vračajo z ljubeznijo. Z dovoljenjem vojaške oblasti je tem nesrečnejšem prišel na pomoč misijonar pater Cavallini. Od meseca septembra lans-

kega leta jih vsak dan obiskuje z zdravnikom in 2 katehistoma ter jim prinaša hrano, zdravila, obleko in knjige. To plemenito delo katoliškega misijonarja in njegovih pomočnikov občudujejo kitajski vojaki, ki stražijo ujetnike, občuduje in hvali ga tudi vrhovni nadzornik teh zaporov Kintsaitien. Tudi komunisti ne morejo prehvaliti ljubezni in požrtvovalnosti katoliških misijonarjev. Med temi komunisti ni veliko brezbožnikov in zagrizencev po vzoru moskovskih komunističnih brezbožniških kolovodij. Velika večina so zapeljani mladeniči, ki dostikrat niti ne vedo, kaj je in kaj hoče komunizem. Ti spregledujejo ter se obračajo h katolicizmu. Tekom 3 tednov se jih je dalo krstiti okoli 400, od njih mnogi na smrtni postelji. Z vsemi, če tudi še ne kažejo volje za prejem sv. krsta, katoliški misijonar prav prijazno občuje, nazivajoč jih »moji dragi komunisti«. Katoliška Cerkve torej ne odteguje svoje materinske ljubezni nikomur, tudi zagrizenemu nasprotniku ne.

Kaplan Rothschild. Rothschildi so, kakor je splošno znano, obsežna judovska družina, ki ima svoje veje razširjene po raznih državah. Člani te družine se pečajo s trgovino in z denarnimi posli. Nekateri so bili svetovno-znani bankirji in milijonarji. Iz nemške veje te familije je vznikel Bruno Pavel Rothschild, ki je bil lastnik apoteke v nemškem mestu Speyer. Pa ni ostal apotekar, marveč se je dal krstiti ter je postal katoliški duhovnik. Povod za njegovo spreobrnitev je dala znana Terezija Neumann v Konnersreuthu na Bavarskem, ki že leta ničesar ne je in ne pije ter ob petkih doživlja trpljenje Gospodovo in prejema znake njegovih ran. Pred petimi leti je Bruno Pavel Rothschild vsled časnikarskih vesti o Tereziji Neumann šel v Konnersreuth, da vidi na lastne oči dogodke, ki se tamkaj dogajajo. Kar je tamkaj videl in slišal, je napravilo na njega takšen vtis, da je vstopil v katoliško Cerkve ter se odločil za duhovniški stan. Ko je doštudiral bogoslovje, je bil v juniju 1932 od nadškofa v Bambergu posvečen za duhovnika. Postal je kaplan v Aribergu, ki je vas blizu Konnersreutha. Nedavno pa je umrl, zadet od kapi. Po lastni želji je bil pokopan v Konnersreuthu. Njegovega pogreba se je tudi udeležila Terezija Neumann.

★

Za vsake oči — optik Peteln
Maribor, Grajski trg 7.

1324

Nova mera.

Pod rubriko »Ljudski pravnik« vprašuje v »Slov. gospodarju« št. 53 lanskega leta neki delavec, ali mu sme lesni trgovec plačati delo (tesanje stavbenega lesa) po »novi meri«, ki mu je za 10% v škodo. Iz odgovora pa je razvidno, da ta »nova mera« še ni zadosti znana, zato naj bo o tem tukaj malo pojasnila.

»Nova mera« je nova iznajdba nekaterih lesnih trgovcev, s pomočjo katere prav občutno oškodujejo kmete, ki se živijo od pridelkov svojih gozdov. Ker se že mnogo let les prodaja na kubični meter (m³), imamo več knjižic, ki imajo vse vrste lesa že naprej izračunane; samo v knjižico pogledaš in takoj najdeš izračunano vsebino ploha, deske in trama. Po teh knjižicah so računali les do najnovejšega časa.

Pri nas na Pohorju so pred enim letom začeli nekateri lesni trgovci, ki so tu nakupili drevesa in dali napraviti velike množine stavbenega lesa, uvažati takozvano »novo mero«, katere so se sedaj oprijeli že tudi naši domači lesni trgovci. Nova mera ima za vse vrste tesanega lesa 1 cm nižjo mero, kakor je zaznamovano v kubični računic. Na prvi pogled to ni veliko, a pri večjih množinah nikakor ni malenkost. Vzamimo n. pr. samo 4 m dolge in 10×10 cm debele tramiče. Kubična računica kaže, da jih gre v eden m³ 25 kosov; lesni trgovec, ki računi 9×9 cm, jih pa zahteva 32, torej 7 več kakor kaže kubična računica. 250 takih tramov meri po kubični računic 10 m³ ali 333 kubičnih čevljev, po trgovčevi »novi meri« pa samo 8 m³ ali 266 kubičnih čevljev. Ker je cena za stavbeni les sedaj okroglo 40 Din za m³ in zaslužek delavca 1 Din od kubičnega čevlja, oškoduje trgovec pri navedeni množini lesa kmeta za 80 Din in delavca-tesača za 67 Din. Pri 100 m³ zgubi kmet 700 do 800 Din in delavec 500 do 700 Din. Ali tako oškodovanje ne vpije do neba? V resnici znaša kmetova zguba dosti več; delavci morajo namreč na zapoved lesnih trgovcev tesati vse vrste lesa 1 cm nad pravo mero, češ, trgovec utegne imeti škodo, ako se les preveč vsuši. Kmet mora torej tudi za tak slučaj zgube, ki ga pa navadno ni, že naprej zagotoviti trgovcu povrnitev morebitne škode.

Pripovedujejo — in verjetno je — da je neki lesni trgovec ob priliki izustil pomenljive besede: »Zdaj stiskajmo kmete kolikor se da, zdaj je najugodnejši čas!« Čudno je res, da v agrarni državi ni postave, ki bi izkoriščanje in odiranje kmeta zabranila! Naj se kmet peča in trudi s čim hoče, z vinogradništvom ali živinorejo, sadjarstvom ali lesotrstvom, vsepovsod je na škodi in na zgubi. Sadove kmetovega dela in trpljenja uživajo vedno drugi, kakor je popolnoma stvarno in resnično pisal absolutent kmetijske šole v Št. Juriju.

In v takih razmerah si naj naš kmet zboljšuje svoje gospodarstvo, naj redno odplačuje dolgove in obresti zanje, naj vsak dan obdaruje 5—10 potrebnih in nepotrebnih beračev, naj podpira brezposelne tovarniške in mestne delavce itd. Kmet je dandanes v resnici podo-

ben evangeljskemu popotniku, ki je šel iz Jeruzalema v Jeriho in padel med ... Bog ve, ali se bo pač našel dobrosrčni Samarijan, — naj bi že bil v kakoršnikoli obliki —, ki bi se usmili izmozganega, ranjenega in eplenjene-

ga reveža, mu očistil in obvezal rane, ga rešil nadležnega in škodljivega mrčesa (dolgov in pijavk), ga postavil na noge in mu pripomogel zopet do človekavrednega in dostojnega življenja?! Kompostelski.

Koroški pevci so obiskali Maribor dne 14. januarja in peli ob do zadnjega prostorčka natlačeni Unionski dvorani. Bili so ob prihodu pristrčno sprejeti. Njihova prva pot je bila na Slomšekov grob, kjer jih je pozdravil z ganljivim nagovorom škof dr. Ivan Tomažič. Koroške pevce, 75 po številu, je vodil njihov neustrašeni narodni buditelj g. župnik Poljanec. Za Mariborom so posetili Korošci tudi Celje in Ljubljano. — Pomenljivo izjavo koroških Slovencev prinašamo na uvodnem mestu.

Smrt ožbaltškega g. župnika. Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi je umrl tamošnji g. župnik Blaž Brdnik. Rajni je bil rojen l. 1869 v Zrečah pri Konjicah, je vstopil po končanih študijah v minoritski red in bil posvečen leta 1896. Ko je zapustil minorite, je kaplanoval v Starem trgu pri Slovenjgradcu, na Vranskem, na Pilštajnu, bil je provizor v Jurkloštru, kaplan pri Sv. Juriju ob j. žel., pri Sv. Tomažu in od leta 1927 do smrti je pastiroval pri Sv. Ožbaltu. G. Blaž je bil original, nadarjen in je od Sv. Ožbaltu rad dopisoval v »Slov. gospodarja«. Pokopan je bil na mirodvoru svoje fare v soboto dne 15. januarja. Spominjajmo se blagopokojnega v molitvah!

60letnico je slavil v svoji vili na Slemenu pri Selnici ob Dravi ugledni narodnjak g. Peter Vogrič s svojo ženo. Jubilant je bil dalje časa restavrater v Njujorku in pred 10 leti se je naselil na Slemenu, kjer se veseli občega ugleda in priljubljenosti. Bog nam ohrani g. Vogriča in njegovo soprogo v zdravju še mnogo let!

Ogenj je izbruhnil v noči 14. januarja v delavnici tovarne Iris na Pobrežju pri Mariboru. Tovarna izdeluje medeninaste izdelke in zrcala. Požar se je naglo širil, ker so goreli leseni zaboji. Uničenih je več strojev in cenijo škodo na 500.000 Din. Domnevajo, da je nastal ogenj vsled kratkega stika.

Vlom v gostilniške prostore. V noči na 10. januar je obiskal vlomilec gostilniške prostore gospe Drčar v Kacijanjerjevi ulici v Mariboru in odnesel natakariči 200 Din in srebrno uro. Uzmovič se je moral skriti v klet in ko je bila gostilna zaprta, je udril v gostilniške prostore s sekuro.

Družba železniških tatov pod ključem. Orožniki na Teznu pri Mariboru so izročili sodišču sedemčlansko družbo, ki je povzročila železniški upravi škode za 50.000 Din. Uzmoviči so izmikali iz vagonov in lokomotiv bakrene, cinaste in medene predmete.

Ženo in sebe. Dne 13. januarja je prišlo na Boču pri Selnici ob Dravi do ža-

lostnega in bridko krvavega obračuna med možem in ženo. Omenjenega dne je došlo med zakoncema 39letnim dni-narjem Antonom Sršenom in njegovo 13letno mlajšo ženo Terezijo do prepira, katerega je izzval ljubosumni in vinjeni mož. Očital je ženi nezvestobo, potegnil revolver in oddal več strellov ženi v vrat, samemu sebi pa je pognal kroglo skozi čelo v glavo. Smrtnonevarno ranjenega moža in ženo je prepeljal mariborski rešilni oddelček v bolnico, žena bo še najbrž okrevala, mož Anton je pa umrl v nedeljo dne 15. januarja.

Zopet svež požig na Spod. Polskavi. Dne 10. januarja zvečer je uničila požigalčeva roka novozgrajeno gospodarsko poslopje posestniku Francu Lahu na Spodnji Polskavi. Pred 14 dnevi so komaj udušili ogenj v seniku imenovane, tokrat so zapazili nesrečo, ko so že švigali plameni iz poslopja. Komaj so rešili živino ter vozove, zgorelo je

Vse leto 1933 bosta Satan in Iškarjot prihajala vsak mesec na dan kot najbolj čitan roman. Zahtevaj ponudbo Cirilovi tiskarni v Mariboru.

mного sena, slame ter poljskih pridelkov. Gasilci so storili svojo polno dolžnost, orožniki so prijeli pod sumom požiga nekega slaboumnega fanta. V zadnjem času je uničil požigalec gospodarska poslopja tem-le Polskavčanom: Samasturu, Šturcu, Žagarjevi, Hrastniku in Lahu. Ubogi Polskavčani sicer stražijo, a kaj, ko je požigalec tako težko izslediti, ako je iz domače sredine!

Poskušani božji rop. Pri Sv. Juriju ob Pesnici se je dal neznani potepuh v četrtek dne 12. t. m. zvečer zapreti v cerkev ter je med četrti in tričetrti na osem poskusil s pilo siloma vdreti v tabernakelj. Odpognil si je že vratca od ciborija, pa tudi vratca k monštranci je že zveržil. Nedvomno bi vzel ciborij in monštranco in še več kaj drugega, ker se je lotil tako zgodaj svojega dela. Pri tem pa ga je zmotil organist, ki je stopil slučajno v cerkev, da bi šel po neke pesmi na kor. Orožnik, ki je bil poklican, se je takoj peljal na mejo, da obvesti obmejno vojaško stražo in avstrijske finančne organe o tem, kar se je zgodilo. Zvedel je tamkaj, da sta popoldne istega dne prestopila iz Avstrije s prelaznico mejo dva možka, ki sta rekla, da se bodeta skoraj vrnila, pa še jih do tega časa ni bilo nazaj. Zato-rej sta ta dva na sumu. Obmejna vojaška straža je šla takoj patrolirat, če bi na stranski poti srečala omenjena dva možka.

Uboj o priliki kožuhanja. Dne 12. oktobra je bilo na kožuhanju pri posestniku Cilenšku na Vrtičah ob severni meji 40 ljudi. Po končanem delu je prišlo do spopada med skupino bratov Belšak s Plača in med fanti, katere so

vodili trije bratje Potrč s Plača. V pretepu je zabodel Franc Belšak Franca Potrča z nožem na smrt s 6 sunki. Dne 13. januarja je dajalo odgovor za omenjeni pretep pred mariborskim sodiščem 6 obtožencev. Glavni krivec Franc Belšak je bil obsojen na 4 leta in 1 mesec strogega zapora, ostali pa pogojno na nekaj mesecev.

Radi uboja moža 4 leta težke ječe. Dne 14. januarja je obravnaval mariborski senat ta-le slučaj: Dne 20. septembra je ubila 43letna posestnica Neža Novak iz Strezetine pri Ormožu s sekuro v spanju svojega moža. Mož je po krvavem dejanju oblekla in ga je zavlekla izven hiše kakih 200 korakov na travnik. Naslednje jutro je naznanila orožnikom v Ivanjkovcih, da je našla svojega moža mrtvega in ga je skoro gotovo nekdo ustrelil. Ogled mrtveca je pa dognal, da je imel narobe oblečeno srajco in je vodila proti hiši krvava sled. Pod pritiskom dokazov je Novakova zločin priznala in je bila obsojena le na 4 leta ječe, ker je bil ubiti pijanec, ki je ženo pretepal.

Obesil se je sede na stopnicah v kleti v Ljutomeru 18letni trgovski vajenec Julij Bauer iz Črensovcev v Prekmurju. Gospodar ga je poslal v klet po premog, ker ga ni bilo nazaj s kurivom, je šla za njim pogledat služkinja, ki je naletela na obešenca in je bila vsa zdravniška pomoč že zastoj.

20 let robije za po dveh letih odkriti zločin. Dne 17. januarja pred dvema leti je bil v noči na smrt obstreljen posestniški sin Franc Stuhec v Spodnjih Koršincih v ormožkem okraju. Po dolgem času je oblast izsledila zločinca v osebi Josipa Pravička iz Bodislavcev, ki se je mudil v Zagrebu. Smrtno nevarno obstreljeni je še izpovedal pred smrtjo, da je bil zadet od Pravičkovih fantov. Orožniki so prijeli Franca Praviček, katerega so izpustili na izpoved staršev, ki sta trdila, da so bili njuni trije fantje v usodepolni noči doma. Še le letos julija je zvedela žandarmerija od posestnice Marije Mihalič, da je pravi krivec v zagonetnem zločinu Josip Praviček. Na veselici dan po krvavem dejanju je omenjeni zaupal obtoženec krivdo pod obljubo, da bo molčala. Obtoženi je dejanje tajil, a je bil dne 11. januarja v Mariboru obsojen na 20 let robije in na povrnitev 2500 D stroškov.

Smrtna žrtev fantovskega pretepa. V nedeljo dne 8. t. m. je prišlo med fanti iz Lipja in Črno ve v fari Št. Janž pri Velenju pred Obirčevo krčmo v Črnovi do pretepa. Smrtna žrtev spopada je postal 27letni viničarjev sin Matevž Plešnik, ki je obležal s preklano lobanjo. Pretepače so orožniki predali v zapore sodišča v Šoštanju.

Obešenega so našli v Celju brezposelnega delavca Antona Žerjava iz Čreta. Nesrečnež zapušča ženo z dvema otrokoma.

Vasovalec-ubijalec. Ubitega so našli v vasi Krivici v občini Prevorje 28letnega posestniškega sina Jurja Jug, ki ga je ubil vasovalec, kateri se je mudil pod oknom sestre ubitega.

Sama se javila policiji. Blagajnica na železniški postaji v Novem Sadu je poneverila nekaj 100.000 Din in pribe-

žala v Maribor, da bi ušla preko meje v Avstrijo, kar ji ni uspelo. V Mariboru je živel Katica Dejanovičeva nekaj časa brezskrbno, ker je bilo zasledovanje usmerjeno drugam. Naposled se je javila sama mariborski policiji, ki jo je odvedla na odgovor nazaj v Novi Sad.

Vlom v občinsko pisarno v Litiji. Neznanelec je vlomil v prostore občinske pisarne v Litiji in odnesel iz male ročne blagajne 200 Din in nekaj kolekov. Večje denarne svote so bile v veliki železni blagajni, kateri pa vlomilec ni bil kos s priprostim vlomilskim orodjem.

Zmrznil. V ponedeljek dne 9. t. m. se je mudil na sejmu v vasi Žirovnica pri Ložu na Kranjskem posestnik Jakob Pernšek iz Podcerkve. Vinjen se je vračal domov, zgrešil pot in zmrznil. Zapušča ženo in 6 nedoraslih otrok.

Smrtna nesreča na lovu. Dne 9. t. m. so lovili v Spodnji Davči pod Blegušem na Kranjskem srnjake z gonjači. Mladi lovec Jože Torkar, rovtar v Zali, je ustrelil po nesreči gonjača Petra Zlatoperja.

Železniška nesreča zahtevala 10 mrtvih in 20 težko ranjenih. Dne 10. januarja se je zgodila v bližini romunske prestolice Bukarešte težka železniška nesreča. Na glavni progi Temešvar—Krajova—Bukarešta se je pokvarila nenadoma osebne vlaku lokomotiva in se je vlak ustavil. Radi popolne teme je zavozil 10 minut pozneje v osebni vlak s polno brzino brzec. Sunek je zadnjih pet vagonov osebnega vlaka, ki je bil poln potnikov, zdrobil. Nesreča je tirjala 10 smrtnih žrtev in 20 težko ranjenih.

Največja finska trdnjava žrtev eksplozije. Dne 10. januarja je zletela vsled eksplozije streliva v zrak največja pomorska finska trdnjava, ki je bila oddaljena komaj 15 km od Helsingforsa.

Hčerka Trockega si sama končala življenje. Dne 11. januarja si je končala s plinom življenje v Berlinu hčerka znanega boljševiškega patrijarha Trockega. Samomorilka je bila ločena od moža in je spremljala po izgnanstvu iz Rusije očeta v Turčijo. Radi zdravljenja na pljučih se je nastanila v Nemčiji. Po okrepljenju zdravja ji je nemška oblast prepovedala nadaljnje biva-

V vzhodno-štajerskem kraju Vorau je došlo do kmečkih nemirov radi iztirjevanja davkov. Naval kmetov je avstrijska oblast razpršila s pomočjo vojaštva.

nje v mejah nemške države in jej zapretila z izgonom in radi tega je izvršila samomor.

Prava metoda uspešnega negovanja lepote počiva na uporabi takšnih pripomočkov, kateri se izdelujejo iz sestavin, ki medicinsko učinkujejo, kot so to: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), Elsa-mila lepote in zdravja (5 kosov franko 52 Din), pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Primerjalj dr. Pestotnik Franc, specialist za živčne bolezni in šef bolnice za duševne bolezni v Novem Celju, ordinira počenši s 16. januarjem v palači Mestne hranilnice, Krekov trg 7 v Celju dnevno od 2¼ do 4¼ ure popoldne. 69

Zdravnik čudodelnik.

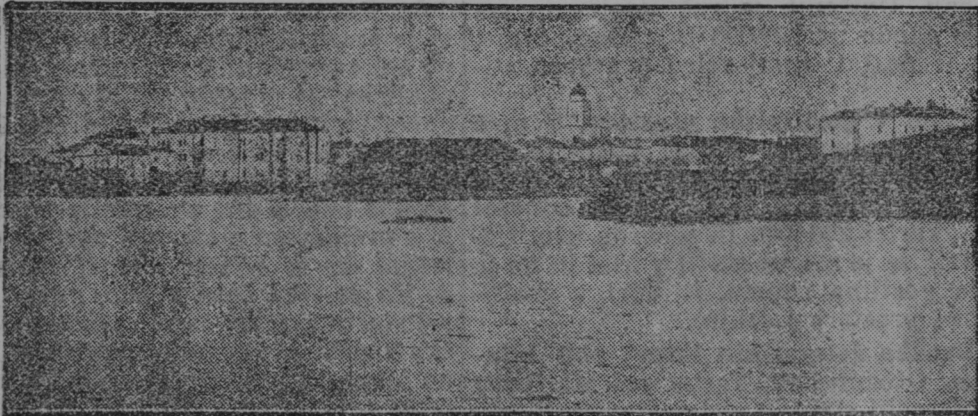
Na dvorišču kanadske farme pri Williamsburgu v kanadski pokrajini Ontario se nudi gledalcem redek prizor. Tamkaj vrši prakso zdravnik-ču-

dodelnik, gotovi dr. Locke. Omenjeni se je povspel od navadnega podeželskega zdravnika do specialista, h katerega mu vrejo vse mogoče stranke. On sprejme več bolnikov nego največje bolnice. Se zgodi, da čaka nanj nad 1000 oseb. Plačilo — nagrada ali honorar dr. Lockeja za kakorsikoli zdravljenje znaša 40 Din.

Iz vseh delov Kanade in Združenih ameriških držav se drenjajo bolniki na dvorišče podeželske klinike. Zdravnik sprejme vsakega bolnika brez ozira na stan in njegove premoženjske razmere.

Dr. Locke se je povspel do tolike znamenitosti, ker zdravi poapnenje žil. Neznatno mesto Williamsburg je postalo pozorišče prizorov, kakor so običajni po najbolj znamenitih božjih potih — ozdravljeni bolniki mečejo proč berglje, skačejo iz vozičkov in pričnejo hoditi.

Zdravnik — čudodelnik sedi na vrtem stolcu na sredi med bolniki. Redko-kečaj ogovori kakega, navadno ga niti ne pogleda. Zadostuje, da z rokami ne-

Finska trdnjava Fort Mac Elliot, ki je zletela v zrak vsled eksplozije municije.

Levo:

V zadnjem času so poskušali komunisti na španskem prevrat, ki jim ni uspel. Policija goni v zapore kolovodje nemirov.

Parada sudanskih jezdecov v Afriki.

Koliko premesi bolnikove noge. Zdravljenje vsakega bolnika ne traja dalje nego 3 minute. Nato vtakne zdravnik plačilo v žep, zapusti od časa do časa ordinacijsko sobo, da zanese pobrani honorar v kuhinjo in zopet sede na sukajoči se stolec med bolnike.

Casnikarskemu poročevalcu je dal dr. Locke sledeča pojasnila glede svojega čudotvornega zdravljenja: »Osrednji živec na nogi gre skozi podplat. Vsako vzbodenje na podplatu vsebuje 4 kosti. Ako se vzboka poniža, zaidejo

kosti v nenaravne lege in pritiskajo na živec. Če je zagozden živec med kosti, povzroča zagozdenje bolečino, ki jo je občutiti po celem telesu. Posledica omenjene bolečine se kaže na poapnenju žil, na ginevanju mišic in na bebastosti. Jaz ne storim ničesar drugega, kakor da popravim znižanje podplata in vrnem nogi njeno naravno lego.«

Radi ogromnega obiska pri dr. Lockeju se je povzdignilo poprej neznatno gnezdo Williamsburg v mesto s številnimi restavracijami in hoteli.

DRUŠTVENE VESTI

Vurberg. Petindvajsetletnica prosvetnega društva. Srebrna jubilejna proslava vurberškega katoliškega prosvetnega društva se je zelo slovesno izvršila na Kraljevo dne 6. t. m. Proslava se je pričela že predpoldan v cerkvi. Okrog angelske ure se je ta dan zgrnila lepa četa mladeničev in tudi nekaj deklet, ki so članice društva. Slavnostni cerkveni govor je imel g. dr. Josip Jeraj iz Maribora, kateremu bodi za krasen govor na tem mestu izrečena zahvala. Slovesno sv. mašo je nato daroval ob pol desetih g. prelat dr. Anton Okolokulak iz Varšave, ki se je ravno v tem času mudil pri

svojih sorojstkih, pri naših bratih Rusih, ki so naseljeni na Vurbergu. Popoldne se je proslava nadaljevala v »Župnijskem domu«. Vse goste, katerih je bila nabito polna dvorana, je prav pristočno pozdravil predsednik društva Viktor Gašparič, posebej še g. dr. Jeraja, g. prelata in njegovega brata, načelnika ruskega sanatorija g. dr. Boleslava Okolokulaka, ki je nato društvu in njegovemu plodovitemu delu iskreno čestital, kar si štejemo v veliko čast. V imenu PZ v Mariboru pa je društvu čestital in vse goste pozdravil podpredsednik g. dr. Josip Jeraj. Predsednik društva je nato v svojem govoru orisal v kratkih potezih razvoj in delovanje društva tekom 25 let. Med govorom je izrekel v imenu društva prav pristočno zahvalo domačemu g. župniku Alojziju Kokelj kot ustanovitelju društva ter prvemu oratarju in sejalcu krščanske prosvete na Vur-

bergu. Ob koncu govora je predsednik izrazil veliko željo, da bi ta jubilejna proslava društva rodila obilo lepih sadov. Naj bi vzbudila pri vurberški mladini smisel in pravo veselje do prosvetnega dela, naj bi našla pot v naše društvo, kjer bi se mladeniči in mladenke vzgojile v idealne in značajne ljudi, ki so ponos svoji fari in domovini. Po govoru se je predstavljala v občo zadovoljnost krasna igra »Miklova Zala«. Omikani gospodje so se izrazili, da je bila igra prav dobro podana. Zato gre vsa čast našim igralcem, ki so tokrat pokazali vse svoje igralske zmožnosti in moči. Igralci so za ves svoj veliki trud in svoje delo želi lepo priznanje občinstva. Ob tej igri se je ob koncu zaslišala primerna pesem »Gremo v Korotan«, katero so izvrstno zapeli domači cerkveni pevci. S pesmijo »Oj Doberdob« se je društvo spomnilo tudi vseh v svetovni vojni padlih članov in s tem se je jubilejna proslava društva primerno dovršila in končala.

Cirkovce pri Pragerskem. Četudi se o naši fari malokdaj bere, vendar se tudi mi gibljemo na kulturnem polju. Da se pa lahko merimo s sosednimi farami, nam je pokazala naše Bralno društvo dne 8. t. m. z Golarjevo igro »Dve nevesti«, ki je ravno primerna za ta čas, da se tudi v tej krizi ne ustrašijo bodoči zaročenci težav in neprimlik. Da so igralci napravili velik učinek na gledalce, je pokazala zadovoljnost na obrazih, ki so se čutili prizadete. Pred vsem je zbudil smeh Miha, kateremu so se vsi smejali in to veliko radi tega, ker je to vlogo igral kot tak, ki so mu kretnje za oder prirojene. Nič manj se nismo smejali materi »Dveh nevesti«, ki pa je včasih izvajala svojo vlogo pretirano. Zadovoljni smo bili tudi z nevestama Milico in Lizo ter z njunino poizvedovalko bogatih fantov Nežo. Vse kakor mislimo, da je vsak s smehom na rdečem obrazu zapustil dvorano, ki je žalibog skoraj vedno premala; pred vsem smo pa opazili zadnjič, ko človek ni mogel niti najmanj spremeniti svojega prvotnega mesta. Vso čast izrekamo na tem mestu fantom ter dekletom za izbornu podano igro. Kot smo videli, res nujno potrebujemo malo večjo dvorano kakor tudi oder, da bomo igrali vsakovrstne igre ter s tem privabili tudi naše fante, ki se še ne zavedajo teh težkih časov. Zato vabimo vse, ki se žele vsaj malo izobraziti,

Največji kanal na svetu.

Prihodnjo pomlad bodo predali ruski sovjeti prometu baš kar dograjeni kanal iz Leningrada v Belo morje do mesta Soroka. Bo to na celem svetu največji pomorski kanal. Dolg je 226 km, dokaj večji nego Panama kanal, ki loči obe Ameriki, ali Sueski prekop, ali prekop cesarja Viljema. Kakor večina prekopov spaja tudi ta dvoje morij in bo za ladje pomenil veliko prikrasjanje pota. Vzhodno morje je dobilo s tem kanalom zvezo z Belim morjem, ki je bilo doslej radi svoje lege eno najbolj nedostopnih na svetu, ne

Pavel Keller:

2. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Colnarica ni odgovorila, niti vzdihnila ni. Le rekla je:

»Počakati morava, dokler ne pride.«

Naenkrat so se razlegnili z dvorišča sem do nečiči kliči na pomoč.

»Kdo pa tako strahovito kriči? Ali je to Katrica? O Bog!«

Vihrali sta po stopnicah doli. Iz temne noči, ki še nikakor ni minila, so začele vstajati postave; vsa hlevska vrata so se odprla, hlapci, dekleta so planili na plan. Pred slabo razsvetljenimi hišnimi vrati je ležala deklica Hana. Ni mogla več kričati; le ječala je še na pomoč. Grozovit strah je ubogo deklico omrtvel. Nesli so jo v kuhinjo in jo položili na veliko klop pri steni.

»Hana, Hana, kaj pa ti je? Kaj se je vendar

pripetilo?« je vprašala Colnarica. Dekle je moglo le blebetati.

»Pri studencu — pri studencu —«

»Kaj je pri studencu?«

»Katica — Katica —«

»Kaj je s Katrico?«

»Mrtva!« —

In dekle se je onesvestila. Toda še druga je izgubila zavest, Bogatčevka, Katričina mati. Nekajkrat je bolno zakričala, nato pa se je zgrudila. Hlapci in dekleta so stali kakor ukopani — edina, ki je ostala mirna, je bila gospodinja Ana.

»Odrnite Bogatčevki senca z vodo in tudi Hani, vlijte jima močne kave, nesite ju v zgornjico in ju položite na mojo posteljo. Franče in Tone naj vzameta senene trage in naj gresta z menoj. Dajte mi luč!«

Čez kakih deset minut so prinesli Katrico. Bila je mrtva. Njena plesna obleka je bila čisto premočena, deloma raztrgana, njeni lepi plavi lasje razkuštrani, na vratu so se ji poznale rdeče

in da bodo imeli s tem dostop tudi v boljše zabave, kjer morajo navadno radi osebnega straha stati pri vratih, da se čim prej vpišejo v naše Bralno društvo!

Sv. Anton v Slov. goricah. V nedeljo dne 22. januarja, na običajno antonjevske prošnje, priredi Društvo starih vojakov dramatično pretresljivo vojno žaloigro: »Za hrepenenjem po materi.« Začetek ob treh popoldne v Društvenem domu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Na Štefanovo in na novega leta dan popoldne je priredilo naše poštivovalno bralno društvo krasno zgodovinsko igro »Miklovo Zalo« iz turških časov z zelo dobrim uspehom. Pohvaliti je treba vse igralce, ki so (posebno še glavne vloge) zelo dobro rešili svoje vloge. Prizori, ko so nastopili Turki in predvsem prizor »Zalka v haremu«, sta zelo učinkovala po zares občutenem igranju in prav lepem petju sužnje. Vsak igralec je res ustvaril s svojo vlogo v glavnem vse, kar je mogel. Omeniti tudi moramo, da je po dolgem času zopet bila (na Štefanovo) Slomšekova dvorana nabito polna, tako da je bilo res veliko veselja za ljudi in za prireditelje, katerim je bil s tem prav dobrim obiskom poplačan ves trud in dano mnogo pobud za novo delo. Tudi na novega leta dan so se domačini odzvali vabilu in zasedli skoro vso dvorano. Med odmori so odmevali ubrani glasovi domačega tamburaškega zbora, ki je tudi dobro izpolnil svojo nalogo. Želimo našemu agilnemu Bralnemu društvu še več takih uspehov v bodočem letu in obenem prosimo, da nam še nudi veliko takih lepih večerov. — Še nekaj moramo poročati iz našega kraja. Pomislite: Čebelarstva podružnica v Križevcih se je po dolgih letih prebudila iz spanja in otvarja novo sezono dela s plesnim venčkom ki sigurno spada v njen delokrog in njen namen dela. Ustanovljeno je bilo to društvo pri nas leta 1904 in nikdo izmed odbornikov tega društva se še po teh skoraj 30 letih ni spomnil na to, da bi v teh časih prirejal ples. Saj vemo dobro, kako je danes.

Dva prosvetno-gospodarska tečaja Katoliškega prosvetnega društva v Celju. Odbor Kat. prosvetnega društva v Celju je sklenil, da priredi v mesecu januarju za svoje člane in članice dva prosvetno-gospodarska tečaja. Prvi tečaj se bo vršil v nedeljo dne 22. t. m. in si-

cer za fante. Tečaj se bo vršil v Domu v Samostanski ulici in bo začetek po 8. maši. Popoldan bo istotam prost razgovor o prosvetnem delu. Drugi tečaj se bo vršil za žene in dekleta v nedeljo dne 29. t. m. tudi v Domu.

I. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 22. t. m., ob treh popoldne v prostori družbene knjižnice. — Odbor.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. V nedeljo dne 22. t. m. priredi naše prosvetno društvo tridejansko dramo »Kajna«. Vabimo vse!

Sv. Lovrenc pod Prožinom. Tukajšnji domači fantje in dekleta so nam vprizorili na novega leta dan in na Tri kralje veseloigro: »Rodoljub iz Amerike«. Vsi igralci in igralke, čeprav so bili prvič na oderskih deskah, so izvrstno podali svoje vloge. Fantje in dekleta, tako je prav! Želeti bi bilo, da se čimprej zopet pokažete! Tudi obisk je bil nad vse zadovoljiv. Le pomagajmo vrlim in podjetnim dekletom in fantom pri njihovem ne baš lahkem kulturnem delu, da si čimprej ustanove prosvetno društvo ter si nabavijo prepotrben oder. Vsem poštivovalnim fantom in dekletom pa kličemo: Le tako naprej! — Fantom in dekletom! Kanilo je staro leto v večnost. Klic novega leta, klic novega življenja je odjeknil tudi po dolini Šentlovrenski. In ta klic je bil glasnik prosvete. Odjeknil je v srcih mladih, za vse dobro vnetih fantov in deklet. Saj je tudi pri nas mladina, ki je željna prosvete in izobrazbe. Zdaj se je začela ta mladina buditi ter vzela v roke plug in zarezala prvo brazdo v celino prosvete. Spala je precej časa ta prelepa dolina Šentlovrenska. Letos pa se je odzvala novoletnemu klicu po novem, kulturnem življenju. S tem klicem je združeno svarilo onim, ki jim morda tone prva mladost v alkoholu. Le-teh je pa pri nas, hvala Bogu, malo. Upamo, da bodo vsi mladeniči vstopili v vrste naše prosvete. Fantje in dekleta! »Mi smo mladina Šentlovrenska!« se bomo lahko ponosno trkali po prsih. Mi smo tisti, ki smo se odzvali klicu novega leta 1933 ter se nismo ustrašili težav, ki so nas čakale in nas še čakajo. Čeprav smo hodili po večerih v snegu in metehu k vajam po uro daleč, se nismo držali temerno in nismo godrnjali. Sami smo si naložili to za nas častno breme. Čeprav nismo zaenkrat pokazali drugega kot

samo igro »Rodoljub iz Amerike«, je vendar že to lepo. Če nam bo sreča mila in če bomo delali z združenimi močmi, bomo že še pokazali, kaj zmoremo. Naj bi nam prineslo to leto obilo blagoslova božjega na našem prosvetnem polju! Fantje in dekleta, mi se pa zavedajmo, da je v glavnem od nas mladih odvisno vse kulturno in prosvetno delo v našem kraju. — Francé.

Po receptu Karla Maja.

Ako se začne sneg po Karpatih trditi, ako napade zimska slana višje gozdove in se pomakne divjačina z višjih leg v nižje, da si poišče hrane, tedaj napoči v Romuniji čas, ko prične lov na medvede. Marsikateri lovec se bo začudeno vprašal: Kako da lovijo medvede v Karpatih v najhujši zimi, ko ta zverjad vendarle spi? Navada zimskega medvedjega lova po Rumunskem je zelo stara in izvira iz one dobe, ko so lovili lovci brez pušk. Brez puške se je mogoče polastiti medveda edinole v zimi. Kako in kdaj se to dogaja, hočemo pojasniti v naslednjem:

Pravi medvedji lov je še danes posebnost majhnega hribovskega naroda, kateremu pravijo Hoculi. Kjerkoli priredijo v Karpatih lov na medvede, vzamejo Hocule seboj kot vodnike in lovce. Lovska družba tvori ob taki priliki le radovedne gledalce.

Hoculi poznajo vsa zatočišča in jame, po katerih prezimljajo medvedi. Znano so jim votline, v katere so se zatekle čez zimo breje medvedke in te puste seve na miru. Lov je naperjen le na odraslene medvede — samce. Ne ozirajo se na lovski zakon, skrbijo Hoculi sami za to, da ne pokončajo preveč kosmatinov.

Medvedja lovska družba obstoji navadno iz 20 mož, ki so vsi zaviti v debele ovčje kožuhe, kajti po Karpatih brije presneto ostra zima. Konji nosači in druga nepotrebna prtljaga ostane spodaj v dolini. Puške vzamejo seboj lovci edino radi volkov, katerih v zimi

in modre lise. Z grozo so se stiskali ljudje v kot v sobi. Dekleta so ihtela, celo močni hlapci so drgetali.

»Pošljite po zdravnika, po uradnega predstojnika in orožniškega načelnika! Katrica je bila umorjena. France in Tone naj gresta po gostilnah, iskat mojega moža!«

Tako je zapovedala gospodinja.

France in Tone sta se kmalu vrnila. Našla sta bila gospodarja pri nekih vratih; bil je zelo pijan. Porinila sta opotekajočega se po stopnicah gori. Preklinjal je Katrico. Spravila sta ga v posteljo.

Pripeljal se je zdravnik z avtomobilom. Ugotovil je Katričino smrt pred kakima dvema urama, ker je bilo dekle utopljeno.

Prišel je uradni predstojnik, z njim orožniški načelnik. Državno pravdnštvo je bilo obveščeno telefonično. Ko se je zdanilo, so prišli sodnijski ljudje. Na izrecno povelje je moralo vse ostati nedotaknjeno.

Uro pozneje je odredil državni pravdnik: »Truplo umorjene Katrice Bogatčeve je zaseženo, posestnik Štefan Colnar naj se zapre.«

Perota.

Državni pravdnik je trdil in dokazoval, da je bil uboj izvršen s premislekom, torej — umor. Kot postransko vprašanje je postavil — uboj.

»Le mislite si: obtoženi je blazno zaljubljen v svojo uslužbenko, čeprav ima brhko, zdravo ženo in pridnega sina, ki je že v sedmem razredu gimnazije. Štefan Colnar je bil umorjen vedno za petami, hodil je z njo s plesa na ples, se dajal v zobe vsej občini, pripravil sebe in dekleta ob dobro ime. Tiho trpljenje njegove žene ni prav nič motilo njegove omotičnosti; ni pomislil na čast svojega doraščajočega sina. Ravno tako malo se je zmenila Katrica Bogatec za javno mnenje. Da je bila lahkoživo dekle, moramo priznati. Toda po besedah prič, tudi po besedah njene nesrečne matere, ki jo je bila že zavrgla, je bila Katrica, predno je prišel Colnar iz vojne domov, pridna, neoporečena deklica. Bila je za-

ozirajo se na čejstvo, da je pol leta sploh zamrznjeno.

Pri gradnji novega kanala so uporabljali glede zveze reke in jezera. Začenja prekop pri Leningradu in sicer ob izlivu reke Neve ob toku navzgor do Ladoga jezera. Ako je enkrat omenjeno jezero prevoženo, gre navzgor ob Sviru do Onega jezera in tukaj je že zmagana dobra polovica poti. Še le od tukaj pričenjajo prave težkoče kanalske gradnje, ker so morali premagati višinske razlike preko 70 m. Zgradili so jeze in nebroj zatvornic. Glavna težava je bila ta, ker pelje preko in skozi pragozdno divjino.

kar mrgoli po karpatskih gozdovih. Za medvedji lov v zimskem času je puška brez pomena.

Ko prikobacajo lovci po snegu do skrbno zapahnjene medvedjega ležišča, najprej odkidajo sneg. Nato še le sledi višek lova, igra, radi katere se je sploh podala družba na lov. Eden Hocolov zleze z gorečo bakljo in z dolgim nožem v roki v votlino, ako je pa ležišče pod višino, se spusti vanj po vrvi.

Gre predvsem zato, da drznež z gorečo bakljo od spanja zmedenega medveda iznenadi. Odloči le par sekund. Medved se prav nerodno dvigne in v tem trenutku mu mora lovec zasadi nož naravnost v srce, kakor to opisuje znani pisatelj Karl Maj.

Neroden sunek, malenkostna zguba časa in razdraženi medved napravi hiter obračun. Iz votline bukne včasih pretresljiv krik, udeleženci lova znajo, da se je število Hocolov zmanjšalo za enega.

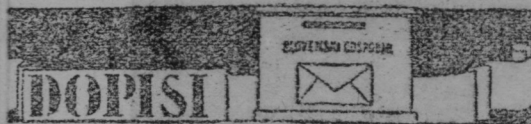
Neuspeh lova na opisani način je nekaj zelo redkega. Navadno odjekne iz medvedjega brloga zmagoslavni krik Hocola in koj za tem se spusti ostala družba v duplo. Zaklanega medveda povežejo z vrvmi in ga potegnejo s skupnimi močmi iz jame. Iztrebijo ga še toplega, tace mu zvežejo preko kola in pet krepkih mož komaj spravi odraslo zver s hriba v dolino. Plen in nagrada Hocola na lovu je srce, katerega si privoščijo v prepričanju, da se bo še bolj ojunail za prihodnost.

Med hocolskimi medvedjimi lovci so možje, kateri so zaklali v svojem doživljaju polnem življenju nad 100 medvedov. Eden najbolj sloviti lovcev je pred meseci umrl v bližini Dorne Vatre v visoki starosti 98 let. Z nožem je ubil 258 medvedov. Zadnjemu je upihnil življenje, ko je bil star 81 let. Neki Cornel Vlaicu, ki ima na vesti 188 medvedjih življenj, je star 70 let in se upa vsako leto nad medvede.

Hocolski način medvedjega lova si prihajajo ogledat najimovitejši Francozi in Angleži.

Karpatski medved je rujav ali črn. Po koncu stoječ je visok 1.70 m in mnogo bolj divji nego ostali njegovi evropski tovariši. Karpatski medvedi so se

zelo razmnožili med vojno, ko jih ni nikdo preganjal. Njih število cenijo na dobrih 10.000 komadov.

Fernico nad Mufo. Dozdevno smo zaspali; da ne bo res kdo dejal, se oglasimo v našem »Slovenskem gospodarju«. Kje naj začnem? Na planinah solnce sije, ko dolince megla krije. In res je tako. Solnce sije, rožice cvetijo (marjetice, celo vrbove matice in druge) in ptički pojo. Pred Božičem smo imeli dva tedna tako krasne dneve, da smo dejali: »Velikanoč se bliža.« Na višini 1000 m so kopali dva dni pred Božičem krompir (samorastien). Bilo ga je še precej. Včasih je bilo nad 30°C toplote, kar je v zimskem času redkost, posebno še na tej višini. Nekaj dni po praznikih nas je sneg pobelil, pa le tako za šalo. Potem pa je bilo spet lepo vreme s solncem, le manj toplo je bilo. Vendar pa imamo lepše, kakor dolinci, ki jih ne moremo gledati z naše višine, ker jih je pokrivala gosta in neprodna megla, kamor solnčni žarki ne »pokukajo«. Lansko leto smo si že smučji obdrgnili o tem času, letos pa so se naši fantje bali, da jih sploh ne bodo imeli na nogah. Bomo pa koleša raredili na dilce, saj bo tudi šlo, če že ne gladko, pa hrapavo, kakor gosi. — Naši možje so dne 6. t. m. zborovali v šoli, da se pomenijo o občinskih zadevah, ki nas zdaj precej skrbijo. Vsekakor je želja vseh, da ostane naša občina zase s priključitvijo enega dela sosednje občine, in to z ozirom na terenske razmere. Upajmo, da bo sklep in želje naših občanov kr. banska uprava vpoštevala.

Remšnik. Vkljub denarni krizi in vladajočemu materializmu so še srca, ki ne preslišijo klica: »Odprti srce, odprti roke, otiraj bratovske solze!« Tudi božičnici, ki jo je priredila tukajšnja osnovna šola, je doprinesla javnost vso pazljivost ter je k donosu šolske prireditve prispeval domači krajevni šolski odbor 1000 Din, sresko načelstvo je nakazalo šoli 296 Din, Ciril Metodova družba v Ljub-

ljani pa je pomagala z lepo svoto 1000 Din. Vsem darovalcem bodi v nagrado in zahvalo zavest, da so pričarali v mlada srca odsev božičnega veselja.

Ruše pri Mariboru. Zvonovi ruške cerkve so se oglasili dne 12. t. m. in naznanili tužno vest, da je preminula trpeča žena, skrbna mati, blaga duša in vrla gospodinja Marija Seifried v starosti 59 let. Prišli so sosedje, sorodniki in prav veliko drugih ljudi iz cele fare, da jo spremijo na zadnji poti ter vsaj nekoliko utolažijo težko prizadete sinove. Rajna mama je pretrpela poleg svoje dolgotrajne bolezni prav težke izgube v svoji hiši. Leta 1928, ko se je hiša pripravljala na sveti božični dan, se ji je zgrudil v naročje mož, za katerim je plakala vsa hiša, ker je izgubila vneta gospodarja, daleč na okrog znanega Dolnika. Užaloščena žena je od velike žalosti legla v posteljo, v kateri je ležala blizu celo leto. Nato jo je zapustila edina hči Micka, katera je odšla v kamniško faro na lepo in ugledno Čičekovo posestvo. Tako se je žalost v hiši spet ponovila in zadela Dolnikovo gospodinjico. Edina pomoč bi ji bili sedaj sinovi, od katerih sta dva morala k vojakom. Težko zadeta mati je ležala nad eno leto v postelji; stregla sta ji dva sinova poleg pridne služkinje. Posebno težki so ji bili zadnji dnevi, ko v sled hude vodenike ni mogla ne ležati in ne sedeti. Še je klicala dva sina iz tujine, pa nista mogla dospeti niti na pogreb. Prav iskreno se zahvaljujemo onim, ki so ji pomagali v bolezni, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se brigali za rajno, gg. duhovnikom za lep spreved, vsem pevcem in darovalcem lepih vencev in cvetja ter sploh vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Iskreni: Bog plačaj! Rajna mamica naj počiva v miru!

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo dne 22. t. m., z začetkom ob 9. uri dopoldne, se vrši v dvorani gostilne Seifried, preje Simonič, redni občni zbor Pogrebnege društva. Člani iz

Posekati so morali ce-te gozdove, zgraditi ceste in pota, da je sploh šlo delo naprej.

Ruski sovjeti naglašajo, da je trajala gradnja Panama prekopa 9 let, Suezškega 10 let, ta najnovejši sovjetski Kareliški kanal je bil dogotovljen v 1 letu.

Velik pomen prekopa leži v direktni zvezi lul' Arhangelsk v Belem morju z Leningradom. Prevoz po prekopu bo trajal kvečjemu 3 dni; doslej so morale ladje voziti okoli cele norveške obali in je sedajna pot skrajšana za dva tedna. Z novim kanalom je otvorjena tudi pot krajina Karelija za svetovni promet. Ka-

peljana, njen zapeljivec pa, ki sedi danes na zatožni klopi, je postal njen morilec. Koliko kri-vice je storil ta mož svoji ženi, tej nesrečni deklici, njeni obžalovanja vredni materi, njenemu bratu, ki pa, vrnivši se kot neomadeževan častnik s častjo z bojnega polja domov, sramote svoje družine ni prenesel, ampak je z obupanim srcem zapustil dom in mater. Izginil je že pred meseci, nobenega sledu ni več za njim. Vse to ima obtoženi na vesti. No, in kaj se je dogodilo pred umorom? Čeprav je bila, kakor so izpričali posli, gospa Colnarjeva umorjeni prepovedala, iti zopet na ples, je Katrica Bogatec ponoči ušla iz hiše, najbrž na prigovarjanje obtoženčeve in z njegovo pomočjo. Medtem pa se je z deklico zgodila velika isprememba. Ona, ki je bila zapeljana od svojega gospodarja, je izgubila sveti čut za žensko čast. Začela se je spogledovati tudi z drugimi moškimi. V vas so prišli vojaki, kakor je po vojni večkrat navada. Vojaki niso imeli več kaj opraviti, reda ni bilo nikjer več; tako so pa. uganjali nespodobnosti. Plesov ni hotelo biti konec, dekleta so zdijala; in ena naj-

bolj noroglavih je bila Katrica Bogatec. Neizpodbitno dokazano je, da je izbruhnila v obtoženco divja ljubosumnost. V noči, ko se je izvršil umor, se je obnašal na plesišču neugnano, iztrgal je Katrico iz rok plesavcem, začel pretep, grdil dek-le, nazadnje pa ga je, ker je šel le predaleč, Katrica Bogatec, ki je bila zelo vročekrvna, udarila po obrazu in mu zaklicala: »Jaz te ne maram več, ti osel stari!« Tedaj je zavpil nad njo, da ji bi je zadnja ura, in je začel iskati svojo hrastovo palico. Dekle je v smrtnem strahu zbežala, Colnarja so nekaj časa še držali, nato pa se jim je iztrgal. Dve priči, ki sta tekli za njim, je sunil v steno; saj je močan ko medved. Nato žalibog niso več šli za njim, in tako se je zgodila nesreča. Dokazano je, da Colnar tisto noč ni bil preveč pijan; izvršil je to strahotno dejanje pri zdravi pameti. Da ni bil pijan, se vidi tudi iz tega, da deklice pri studencu ni le davil, ampak je tiščal njeno glavo v vročo vodo tako dolgo, dokler ni bila mrtva. Navadno traja tri minute, da sta utapljaajoči se in obešenec mrtva. Katrica Bogatec je bila nežna, vendar pa krepka deklica;

V bližini angleškega mesta Liverpool se je užgal tank s 380.000 litri bencina.

Pobrezja, Tezna, Zrkove, Marija Brezje in Dogaše iskreno vabljeni na obisk.

Št. Peter pri Mariboru. Božične in novoletne praznike smo praznovali v tistem božičnem veselju in z željo, da bi novo leto prineslo nam srečo in blagoslov pri gospodarstvu in da bi nam Bog dal zopet dobro letino in da bi se uresničile naše tihe in skrite želje. Cerkevne svečanosti je povečevalo tudi lepo petje cerkvenega pevskega zbora. — Vinska kupčija se je že pričela razvijati ter kupci že prihajajo. Pa so nam tudi dobrodošli, ker denarja vedno potrebujemo. — Tudi naša šentpeterska posojilnica in hranilnica je znižala obrestno mero. Naša posojilnica uživa veliko zaupanje, zlasti radi tega, ker vloge tudi izplačuje; ima na razpolago dovolj gotovine, ker se krog vlagateljev vedno veča. Sploh se držimo gesla »Svoji k svojim.« — Občinski proračun še vedno ni sestavljen, niti razpodeljen na vpogled.

Svečina. Za božičnico revnim učencem tukaj so darovali: po 50 Din: gg. Ivan Šerbinek, Vrtnič, in preč. g. prelat Zöhrer, Svečina; po 30 Din: gg. Franc Wagner, Heidberg Avgust

in Paskolo Julijana; po 20 Din: gg. Ozebek Peter, Ferk Ivana, Hübler Matija in Ferlinec Josip; po 15 Din: gg. Hauptman Ana, Vressner Marija in Albrecht Karl; po 10 Din: gg. Agata Falke, Josip Vračko, Leber Ivan, Udovič Pavel, Franc Gaube, Jože Šerbinek, Ivan Kren, Danko Franjo, č. g. Časl Franc, dr. Dobaj M., Dreisiebner Franc, Budihna Ivan, Ana Arh, Josip Zöhrer, Šerbinek Alojz, Gaube Emanuel, Petz Ludvik, Trobas Karl, Granam Rudolf, Jamnik Ivan, Gamzer Ivan, Cilenšek Jurij, Gamzer Julijana, Smonik Maks, Jaunik Ivan, Kühner Karl, Konjček Frančiška, Maurič Jurij, Jamšek Marija, Menhart J., Deutschmann Ivan, Divjak Antonija, Krampl Matija, Rojko Antonija, Radl Neža, Slanič Terezija, Paskolo Jože, Marija Kren, Dobaj Ivan; manj kot 10 Din: gg. Gaube I., Gartner, Kovačič Tomo, Judar Ivan, A. Feichtinger, Ivan Dreisiebner, F. Rat, Harič Franc, Divjak Franc, Pahernik Iv., Waldhuber E., Cilenšek Franc, Hamerl Zofija, Šerbinek Ivan, Ivan Klarič, Domitner, Waldhuber Marija, Jarc Leopold, Marija Elšnik, Eliza Rojko, Potrč Vinko; manj kot 5 Din: gg. Požauko, Elšnik I., Gselman Ivan, Požgan M.,

Mukenauer Ivan, Marko Fr., Mulec Fr., Kožuh A., Razbočan Ivan, Kalher Ivan, Pahernik Ivan, Laboš, Eilec Ant., Kolarič, Bračko, Waldhuber, Mukenauer Alojz, Jamšek Alojz, Rentmeister M., Cilenšek Mihec, Rozman Franc, Balun J., Jarc Terezija, Franc Marija, Šildeni feld; poleg tega so darovali: g. Arh Matija 15 m blaga, g. Smonig Rudolf 200 žemelj, g. Jančič Karl je daroval blaga za deške obleke v vrednosti 120 Din, g. Straus pa ducat otroških kopic. Vsem darovalcem izreka šolsko upraviteljstvo v imenu ubožnih šolarjev: Bog stotero povrni!

Sv. Anton v Slov. goricah. Žalostno Novo leto je obhajala obitelj Kozarjeva v Gor. Brenгови. Ležal je na mrtvaškem odru, spreviden s sv. zakramenti, prevžitkar sivolasi 78letni starček Matevž Lorenčič. Bil je vseskozi delaven in skrben gospodar ter tudi zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. 23 let je bil zvest občinski predstojnik in pozneje še obč. svetovalec, dokler ni popolnoma obnemogel. Bil je pa tudi dober oče svojim otrokom; imel je s svojo pred tremi leti umrlo ženo to srečo, da se je njuna najstarejša hčerka posvetila redovniškemu stanu, v katerem že več let streže revnim bolnikom. Tudi ona si je štela v srečo, da je še pravočasno prihitela iz radgonske bolnice ter svojemu blagemu očetu izkazala zadnjo čast. Kako je bil rajni priljubljen, je pričal njegov krasen pogreb, ki se je vršil dne 2. januarja. Vse je prihitelo, mlado in staro, od blizu in daleč, da spremlja blagega pokojnika na zadnji poti. Hvaležna srca vseh domačih izrekajo prisrčno zahvalo g. župniku za tolažilne besede pri odprtem grobu, kakor tudi pevskega zboru za ganljive žalostinke. Z Bogom, oče blagi!

Negova. Da se je gospodinjski tečaj, katerega je priredilo, odnosno od oblasti izprosilo tukajšnje katoliško prosvetno društvo, mogel vršiti, gre vsekakor posebna zahvala tudi g. dr. Lastavec Francu, profesorju pri Veliki Nedelji, kateri je kot generalni pooblaščenec veleposestnika g. Trautmannsdorff izposloval in dal grajske prostore s kuhinjo ter potrebnim stanovanjem za obe gg. učiteljici brezplačno na razpolago; povrh je pa nudil vsa na gospodinjskem tečaju potrebna drva z dovozom ter dovoz vode brezplačno.

seveda se je branila z vsemi svojimi močmi. To so pokazali še sledovi pri studencu. Stopinje obtoženčeve pri studencu so neizpodbitno dokazane, bile so še čisto sveže. Na vrtu so našli njegov klobuk in njegovo raztrgano zavrtno ruto. Obtoženec ni tekkel za umorjeno iz gostine naravnost po cesti, ampak jo je udaril za njo po bližnji, da ji je prestregel pot. S hitrim tekom je bil deklico prehitel. Svojo žrtev je čakal pred vrati, ki vodijo na pot do studenca. Hitel je za njo po vrtu in je izvršil svoje dejanje. Jasen dokaz za to so sveže stopinje, odtrgana zavrtna ruta in klobuk, ki so ga našli pri studencu. Dve priči, Meden in Jeras, sta s prisego potrdila, da sta na poti domov opazovala, kako je tekkel Colnar za Katrico Bogatec. Da je bil obtoženi v tej noči, ko se je ples pričel, skoraj popolnoma trezen, je dokazano. Seveda sta ga našla hlapca proti pol šesti uri zjutraj pred njegovimi hišnimi vrati zelo pijanega. Pri njem sta stali dve prazni steklenici za rum, ki ga je bil kupil že v gostilni, predno je bil odšel, in ga skril v žepu svojega plašča. Najbrž se je napil poguma in se po svojem strahot-

nem dejanju, ko se mu je zbudila plašna vest, zopet zatekel k steklenici ter se najprej ni upal stopiti v hišo.»

S tem, je rekel državni pravdnik, je dokazov dovolj, in je predložil svojo strogo sodbo. — Branilec je govoril zelo slabo. Njegovo prizadevanje, da bi omajal dokaze tožiteljeve, ali jih vsaj oslabil, je izpodletelo.

Obtoženi je rekel na koncu: »Jaz Katrice Bogatec nisem umoril. Pretepsti sem jo pač hotel, ker se je obešala vojakom okrog vratu, zato sem jo tudi hotel prestreči. Toda bila je urneja ko jaz. Ni je bilo. Jezen sem bil tako zelo, da sem segel po steklenici in se napil. Več ne vem. Če naj bom obsojen, tedaj prosim, ne obsodite me v ječo, kar bi bilo zame hujše ko smrt. Smrti pa se ne bojim. Moja dobra znanka je iz bojnih poljan.«

Porotniki so odšli v posvet. Sodni sluga je zaprl za njimi vrata. V posvetovalnici je postavil pred porotnike pivo, soltersko vodo, obloženih kruhov, cigar in cigaret. To je bil njegov postranski zaslužek.

Dalje sledi.

relija je neobljudena provinca, katero pokrivajo še pragozdovi in je posuta z jezeri. Dežela je bogata na lesu, na podzemeljskih zakladih, na kožuhovalni in to bogastvo bo mogoče izrabiti le sedaj, ko je s prekopom omogočen promet.

Družba sv. Ane
(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v moštveniku:

Sveta mati Ana.
Cene od 32— do 52— D.
Pet različnih vezav.
TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR

Dovršena ženska lepota

se ne more doseči v 3 dneh, ampak samo z rednim negovanjem kože, las, ust in zob. V to svrhu je potrebno, da se negujemo sistematično stalno z

enim in istim medicinsko zanesljivim sredstvom, ker z večno menjavo sredstev se lahko dražijo kožni organi. Zato dobro store tisti, ki ostanejo pri medicinsko zanesljivih Fellerjevih Elsa proizvodih: Fellerjeva kavkaška Elsa-pomada za zaščito obraza in kože, Fellerjeva močna Elsa-pomada za rast las (2 lončka ene pomade ali po 1 lonček obeh pomad fran-

ko 40.— Din), Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote (7 vrst: liličono mlečno, krem-milo, glicerino, rumenjakovo, boraksovo, katranovo ter za britje), 5 komadov raznih Elsa-mil franko 52.— Din, Elsa-Shampon, Elsadont-krema itd., pošilja po pošti lekarnar Eugen F. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina, Odohr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932,

Sv. Urban pri Ptuju. Preteklo leto je bilo ljudsko gibanje kaj živahno. Rojenih je bilo 41 dečkov in 38 deklic, poročenih 31 parov, umrlih 76, 4 so se ponesrečili, 1 zmrznil, 3 je povozil avto in 2 sta se sama končala. — Na novega leta dan je bil občni zbor bralnega društva, ki je zopet začelo živeti, in vabi v svoje okrilje vse, ki so dobre volje in krščanskega duha. — Podobarji Sojč, Šket in Golob so nam pod podstvom konservatorja dr. Steleta prenovili veliki in Marijin altar v veselje vseh dobrih vernikov in res strokovno. Sodba dr. Steleta se glasi: »Renovirani altariji so zgovoren dokaz za to, kaj se lahko doseže s pravilnim delom pri navidez malopomembnih cerkvenih opremljavah. Celota učinkuje sedaj res dostojno in deloma kar odlično.« — Ljudje se v teh težkih časih oklepajo krščanskih listov in hočeje vsi mnogobrojni naročniki ostati zvesti »Slovenskemu gospodarju«.

Polenškak. Pretečeni terek se je vršila skupna seja g. župnika, gg. županov in občinskih odbornikov iz cele polenske župnije. Razpravljalo in razmotrivalo se je o razširitvi občine. Mišljenje in želja vseh je, da je najbolje, da ostane obseg nove velike občine omejen domače župnije. Napačno pa bi bilo kako deljenje in trganje dosedanjih mej. Upamo, da bodo naši predlogi upoštevani, ker s tem si olajšajo veliko dela oblasti in tudi občine. To ne glede na to, ali dosežemo celotno število 2000 duš ali ne. Želimo in prosimo, da ostane naša stara farna meja tudi zanjeprej meja skupne obsežne občine Polenškak.

Polenškak pri Ptuj. Spet je eno leto za nami. Leto preizkušenj, gospodarskih težav in trpljenja. Nočemo niti razpravljati o tem, kar nas je v letu 1932 razočaralo. Želimo le, da bi sedanje leto bilo boljše in srečnejše. Hočemo objaviti nekaj novic še iz starega leta, da bi kdo ne rekel, da se je polenski dopisnik v lanskí suši posušil. Ne, počuti se še prav dobro in samo želi, da bi ga ta meglena zima ne vzela, ker tako potem upa, da vam bo še dosti novic poročal v tem letu v dragem nam »Slovenskem gospodarju«. — Pred in za božične praznike so nam zvonovi vedno naznanjali, da se naši farani pogosto selijo iz te doline solz. Na srčni vodeniki je umrla Marija Zavec iz Ilušaka. Vdova Ana Majcen iz Polenec, stara nad 70 let, je podlegla težki, večtedenski bolezni. Na Stefanovo pa smo ob oblični udeležbi faranov spremili na poslednji poti daleč okoli znanega kovača Franca Vičar iz Braclavec. Težka srčna hiba ga je spravila v hladni grob. Z njim sporedno so tudi nosili krsto šele 22letne Lize Janžekovič iz Polenec, katera se je zastrupila z arsenikom. Bog ji bodi mili sodnik. Vsem v lanskem letu preminulim večni mir in pokoj! Smrt je torej v lanskem letu imela pri nas obilo žetev! Letna bilanca kaže, da jih je več odšlo v večnost, kakor pa prispelo v to solzno dolino. Še bolj čudno pa je, da smo imeli le šest parčkov poročenih. Gotovo tudi znamenje časa in njegove stiske. Bog daj, da bi bilo v tem letu vse boljše in srečnejše, kar vsem čitateljem »Slo. gospodarja« polenski dopisnik iz srca želi! — Še le par dni je minilo, kar smo prestopili prag novega leta in že smo pokopali 2 starca: Filipa Hojnik in Ivana Zelenko, oba iz Hlapo-

nec. Prvi je bil blizu 90 let star, drugi okoli 70 let. Ta je bil močne narave, pa tudi hrust pri izdiranju bolečih zob. Marsikatero jokajočo ženo in milo otožnega možakarja je rešil neprijetnega zobobola. Bil je v tem poklicu pravi mojster. Pa ne, da bi kdo rekel, da smo Polenšani spravili vse starce pod rušo. Kaj še! Še živijo stari očanci. Tam neke v Polencih živi mož, ki je prav te dni dovršil 90. leto. In še se dobro počuti. Z zanosom govori, kako se je nekda v starih časih junaško boril proti Italijanom. Pa še več starcev premremo, katerim vsem želimo, da bi bili vsi dnevi njihove jeseni srečni in zadovoljni!

Veržej. Kljub splošni krizi napredujemo! Lani sta bila poročena dva para, pokopanih je bilo 10 oseb, krščenih pa 22 novorojenčkov, večinoma dečkov, bodočih ščarjev. Sv. Štefan nam je tudi spremenil tam v megleni Ljubljani neke naše vsem priljubljeno gđ. učiteljico Vičičevo v gospo Vybichal. Obilo blagoslova in zadovoljnosti! Tudi naše vrle cerkvene pevce moramo pohvaliti. Toliko so lani povzdignili naše cerkvene slovesnosti in praznike s svojimi lepimi in zmiraj novimi pesmicami! Še celo dveh latinskih maš se niso ustrašili in jih nam podali v splošno zadovoljnost. Tudi to je za tako majhno farico in cerkvico, kot je naša, velik napredek in zato je naša cerkva od faranov rada obiskovana. Pevci pa naj ohranijo še zanjeprej svojo dobro voljo za čast in povzdigo službe božje, da si bodo z njo zaslužili vstopnice k nebeškemu koncertom.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 4. januarja je umrl v Bučevčevih bivši kmet in ugleden mož Franc Štibler, star 80 let. Zadnji čas je bil pri svojem sinu, restavraterju v Mariboru. Tam je zbolel in ker ni bilo upanja, da bi okrevljal, ga je dal sin iz Maribora prepeljati eden dan pred smrtjo v rojstno vas, kjer je, previden s tolažili sv. vere, v navzočnosti svojih otrok umrl in bil dne 6. t. m. slovesno pokopan na domačem pokopališču v Križevicah tik svoje že pred 30 leti umrle žene. Naj počiva v miru! Rodbini iskreno sožalje!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Kot smo slišali iz oznanila v cerkvi na dan Novega leta, je v letu 1932 v naši župniji zagledalo luč sveta 33 otrok, smrtna kosa jih je pokosila 19, v dosmrtno zakonsko zvezo pa je bilo pred domačim oltarjem zvezanih 10 parov. — Na Stefanovo so nam naši fantje in dekleta pripravili prav prijetno razvedrilo. Na društvenem odru so namreč igrali smeja polno burko »Anarhist« ter poučno spevoigro »Srce in denar«. Da so zraven še tudi zapeli in zabrenkali, se razume. Tekom januarja pa bo priredilo društvo pretresljivo zgodbo »Kajna«, ki slika trpljenje in bol naših zaslužnenih Primorcev. — Staro leto je šlo v zaton neskončne večnosti in z njim vred njegove radosti, a tudi težave ter bridkosti, ki jih sedanji čas seka v naša srca. Ni nam znano, kakšne preizkušnje nas čakajo v tem letu. Eno pa je gotovo: Če bomo zvesto hodili po poti, ki nam jo ožarjajo naša katoliška načela, ničesar se nam ni treba bati!

Kostrivnica pri Slatini. Božji poslanik, angel smrti, je priplaval z nebnih višin ter je odvedel s seboj dne 7. t. m. Franca Ogrizek, vulgo Hrup. Rajni je bil daleč na okrog znan

in priljubljen kot dobričina in veliki šaljivec. Bil je obenem mož verskega prepričanja. Lepo je vzgojil svojih deset otrok, ki so vsi vzorni člani Marijine družbe in cerkveni pevci, sin Štefan pa marljivo opravlja cerkveniško službo. Pred leti si je rajni postavil novo lepo hišo na bližnjem hribu, na vrhu pa res prijazno zidano gorco, ki se daleč na jug vidi. Hrupova gorca, tako jo nazivljajo. Lanskó zimo je bil rajni premagal težko in nevarno bolezen ter je bil zopet vedno židane volje, a pred mesecem dni si je na potu iz hleva v hišo zlomil nogo. Zdravil se je v bolnici, pred nekaj dnevi se mu je zastrupila kri, prepeljan je bil v Kostrivnico, že blizu doma pa je za vedno zaspal. Kakšna žalost, ko so domov pripeljali mrtvega družinskega očeta. — Tekom enega leta je Bog poklical iz naše župnije že šest skrbnih gospodarjev po plačilo v svoj nebeški dom, kjer ni trpljenja, ampak večno veselje. Mi pa prosimo za vse rajne: Usmiljeni Bog, daj jim večni mir in pokoj!

Podčetrtek. Veselje in žalost. Dne 6. t. m. se je poročila tukajšnja župljanka in tržanka, krščanska in vzorna mladenka, gđ. Ivanka Čokl, hči tukajšnjega trgovca in tržana g. V. Čokla z g. Andrejem Golež, podpreglednikom finančne kontrole. Dobrim poročencem naj Bog da obilo sreče in blagoslova! Drugi dan 7. januarja pa so zapeli zvonovi župne cerkve žalostno pesem ter oznanili, da je zatisnil oči za vedno naš mladen in dober tržan g. Jakob Krajncan, pekovski mojster in posestnik. Izbičan po hudem telesnem trpljenju in previden s sv. zakramenti je mirno izdihnil. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala požarna bramba in mnogo tržanov ter dobrih prijateljev. Pokojni je bil naročnik »Slovenskega gospodarja« in krščanski mož. Naj uživa večni mir! Preostalim pa naše sožalje!

Debeva. Krajevni odbor Rdečega križa ima v nedeljo dne 29. t. m., ob 9. uri dopoldne, v prostorih gostilne Kramer svojo redno letno skupščino. Ta skupščina bo zvezana s proslavo zimskega dne Rdečega križa v spomin ustanovitve Srbskega Rdečega sedaj Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Vljudno so vabljeni vsi redni in podporni člani, prijatelji društva, zastopniki občin in zastopniki in člani vseh tukajšnjih društev. — Odbor.

Pišec. Tega še Vam pa nism povedal, gospod urednik, da smo na občnem zboru Kat. prosvetnega društva pred Božičem krstili našo novo dvorano za Slomšekov dom. Naj ima ta veliki mož za 70letnico smrti tudi v naših Pišecah postavljen spomenik. Hočemo se v tem domu zbirati v Slomškovem in Krekovem duhu ter širiti onomiko, o kateri pravi Slomšek: Prava vera bodi nam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike. Ker pa si je za naš Slomšekov dom stekel največ zaslug g. Lojze Štrbunc, smoga na občnem zboru imenovali za častnega člana in mu v ta namen v kratkem izročimo diplomo. Naj Pišecani vidijo, da znamo ceniti zaslužne može. — »Guzaj« se je na Stefanovo imenitno postavil. Kdo bi pač mislil, da so naši fantje in dekleta zmogni v tako kratkem času spraviti kaj takega na oder. Vsa čast jim! Videli smo pa tudi ob tej priliki, da so naši odri z dramatizacijo povesti »Guzaj« do-

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče trdke:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Koroška c. 5
podružnici: Aleksandrova 6, Valvazorjeva 5

„Zlatorog terpentinsvo milo“

bili zopet lepo, pr'šno domačo igro. Nič se ni bati, da bi kdo, ki je igro videl, hotel tudi sam postati ropar. Ne! Saj je celo Guzaju žal, da so ga ljudje spravili med roparje in vzklikne: »Težko je človeku z grehi na duši.« In sklone začeti pošteno življenje, a ga prehitijo oblasti in končajo njegovo življenje. V kratkem naše prosvetno društvo igro Guzaj ponovi. Že zdaj opozarjamo na to domačino in okoličane. — Poleg davice, angine, trebušnega katarja in raznih prehlajenj pa se je pri nas razpasla epidemija mešanja črev. Ali ste že slišali kdaj, g. urednik, da bi bil kdo tako nesrečen, da bi se mu zmešala čreva? Veste, to se pri nas dogaja samo pri mladih ženskah. Da se v glavi včasih komu zvrtili, je res, a da se čreva zmešajo, to pa je gotovo nekaj posebnega. Bodo Pišce še slavne, ker bomo znašli novo bolezen! Morda še radi tega oblast ustanovi pri nas zdravniško opazovalnico. To bi bilo nekaj za nas, kajti potem bi gotovo dobili vsaj avtobusno zvezo z Brežicami, če ne železnice same. Pa bodite previdni, g. urednik, in ne izdajte te naše skrivnosti nikomur, da se vam ne zgodi, kot se je zgodilo onemu, ki je goskam pridigal in so vsega obregljale. — Gibljemo se pa tudi pri nas. Saj nas je precej preteklo leto pomrlo in se jih je nekaj tudi na novo rodilo, pa v sladki zakonski jarem stopilo. Umrlo je v preteklem letu 51 Piščanov. Poročilo se je 25 parov. Je bil velikokrat naš Karlek lušten in vesel. Rojenih pa je bilo 88. Seveda je med njimi nekaj nedobrodošlih, a o teh ne govorimo, da se komu ne zljubi nas posnemati, kar pa nikakor ne bi radi dosegli, ker hočemo to čast pač le sebi ohraniti, da bomo bolj slavni.

Zabukovje. Preteklo leto 1932 smo se tukaj precej gibali. Imeli smo po 34 letih sv. misijon, ki je bil dobro obiskan kljub velikemu snegu. Dne 23. aprila je bila inštalacija novega g. župnika, dne 25. junija pa sv. birma. V župnijski cerkvi in pri podružnici sv. Primoža in Felicijana je okusno in za nizko ceno prenovil veliki oltar g. Franc Zamuda, pozlata v Križevcih pri Ljutomeru. Prenovil je tudi tabernakelj, krstni kamen, božji grob, Kalvarijo pod zvonikom in veliki križ na pokopališču. Šolske sestre v Mariboru so nam napravile lično nebo, lepo bandero za Marijino družbo in pregrinjalo za prižnico. Mnogo sta se trudila za župnijsko cerkev cerkvena ključarja Miha Alič in Janez Klenovšek, za podružnico na Pokojnem vrhu pa tamošnji cerkveni ključar Janez Božič. Že leta 1931 nam je orgle popravil in napravil nove piščalke g. Brandl iz Maribora. — Letina je bila slaba. Spomladi dolga zima, junija suša, 10. avgusta strašna toča, ki je posebno v vinogradih napravila veliko škodo, nato pa zopet suša. Pa zaupamo v Boga, da nas ne bo zapustil!

Rožni venec.

Običaj, da se moli odrejeno število molitev, je privedel že stare kristjane do tega, da so začeli uporabljati materialne pripomočke pri štetju molitev. Tako je opat sv. Pavel, ki je umrl leta

341 v puščavi Termi, jemal pri ustni molitvi po 300 kamenčkov v haljo, pa je za vsako molitev po enega zavrgel. Kasneje so nizali zrnje ali semena raznih sadežev na vrvice. Taki venci so se zaradi svoje praktičnosti razširili in začeli so jih izdelovati iz plemenitejših snovi: iz kosti, roga, koral, školjk itd. In po tem so se delili izdelovalci rožnih vencev v Parizu v štiri cehe. Ta obrt je v srednjem veku odlično cvetela in pustila še danes sledove v naslovih; tako je n. pr. v Londonu še danes Paternoster Row (Rožnenska ulica), ker so sedeli v bližini cerkve sv. Pavla izdelovalci rožnih vencev. Na Dunaju je bila še do leta 1840 Paternostergässchen. Pri nas se imenuje rožni venec tudi paternoster, paterniš (belokranjsko), hrvaško krunica, čislo, ružau ali patrica.

Muslimani uporabljajo podoben molitveni pripomoček, ki ga imenujejo: tespih; tega čestokrat imenujejo hrvatske narodne pesmi, češ, da nanj molijo muslimanski starci in žene in da je iz merdžana, to se pravi, iz koral, prav kakor med kristjani. In v resnici so bile koralne prav priljubljena snov za paterniš. — Razen rdečih koral so že v 16. stoletju lovili po Črnem morju tudi črne koral; rdeče se dobe še danes v zapadnem delu Sredozemskega morja, v Jadranskem morju do Šibenika, potem na severozapadni afriški obali in na obali Cap Verde.

Z zbiranjem koralov se bavijo posebno Italijani (posebej iz Torre del Greco pri Neapoljskem zalivu), dalje Francozi in Španci. Glavna bivališča imajo po alžirskih, tripoliških, sardinskih, sicilskih in balearskih obalah. Nabirajo se v posebno mrežo in na leto jih dobe 80 do 200.000 kg.

Glavna središča za izdelovanje okrasnih predmetov iz rdečih koral so Genova, Livorno, Neapol. Okrasne predmete so našli raziskovalci tudi v grobovih izpred Kristusove dobe. Takrat so pripisovali rdečim koralam zdravilno moč in zdravniki so jih uporabljali za zdravlilo.

Ustanovitev rožnega venca v čast Mariji Materi božji pa ima spet čisto svojo zgodovino.

Raznoterosti.

Kokosova palma. Sleherni, ki je šel skozi tropične kraje, ne more pozabiti teh veličastnih, vitkih dreves, ki se pno 25 do 30 metrov v višino. Dvajset do trideset lepo zelenih listov, ki gredo v dolžino do 6 metrov, tvori krošnjo. Misli se, da uspeva kokosova palma najrajši na obrežnih pokrajinah srednje Amerike, tam da je namreč doma. Danes pa je razširjena po vseh krajih toplega pasu, predvsem pa kajpa-

da ob obalah. Za kraje po Južni Aziji in po Indijskem in Polinezijskem otočnem svetu je kokosova palma neobhodno potrebna; brez nje bi domačini ne mogli živeti. — Star indijski pregovor pravi, da se uporablja kokosova palma za 999 potreb. In to je resnica. Kokosova palma da letno 150 orehov, ki so seve ogromni; dalje da snov za mreže, metle, pletivo, vrvi, preproge, palmin premog, kokosov klej, mleko, začimbo, sirup, palmino vino itd. Po Evropi pa se je razširil glavni del kokosove palme, takozvana kopra, to so zrezana in na solncu ali v senci posušena jedra kokosovega oreha.

Kača rešila žensko. V Larnakiju na otoku Cipru je neka ženska iz okolice dvignila v banki večjo svoto denarja in se je vračala v najetem vozu domov. Na samotnem kraju jo je hipoma napadel voznik, jo pobil z udarci po glavi na tla in jo oropal. Onesveščeno je pavrnel v neki vodnjak. Baš je hotel zavali težko skalo na njegovo odprtino, ko ga je napadla kača in ga pičila v roko. Na njegovo vpitje so pritekli ljudje, ki so mu nudili prvo pomoč. Medtem so zaslišali iz vodnjaka ječanje. Pogledali so vanj in potegnili iz njega žensko, ki jim je povedala, kaj se je bilo zgodilo. Roparskega voznika so seveda takoj aretirali.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

SKRIVALNICA.

Kje je tretji igralec?

NOVA KNJIGA.

Sv. zakon — vrelce življenja. — Pod tem naslovom je izdal g. Franc Zabret, kovorski župnik, 11 govorov, v katerih razpravlja o tej velevažni naravni in božji ustanovi. Danes se svetišče zakona oskrinja bolj ko kedaj poprej. Vrelce življenja se kali. Od tega vrelca je odvisen obstoj in napredek vsakega naroda, zlasti malega naroda, kakor smo mi Slovenci. Knjižico toplo priporočamo. Cena: 20 Din. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Nova vlada na Grškem. Kafandarisu ni uspelo, da bi bil sestavil vlado. Za njim je prevzel nalog sestave vlade stari Venizelos, ki je pridobil za sodelovanje Kafandarisa, Papanastasiusa, Mihalokopulosa in Milanova. Nova vlada razpolaga s 126 glasovi proti 115 glasom. Ako bo Venizelosu kljuboval parlament, ga bo razpustil, čeravno je bil izvoljen še le 1932. leta, in bo razpisal nove volitve.

Požar povzročil milijonsko škodo. V noči od nedelje na ponedeljek je uničil požar v Trbovljah rudniško napravo na vmesni postaji žičnice Neža—Retje. Škoda gre v milijone. Vzrok požara je še nepojasnen. Vsled te nesreče bodo zopet hudo prizadeti rudarji, ker se bo delo na Neži skrčilo.

Konja sta se zadušila vsled dima gostilničarju pri Vrbancu v Zabrežnici v Ljubljani. Konja so našli mrtva, vola so morali doklati. Nekdo, ki je nočil v hlevu, je najbrž pri kajenju zanetil slamo.

Nov denar po 50 Din pride kmalu v promet. Prve količine novih srebrnikov so že izročene Narodni banki, da jih spravi v promet. Novih srebrnikov bodo za enkrat nakovali 11 milijonov komadov za 550 milijonov dinarjev.

Kamnica. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 22. t. m., v novo poslikani dvorani komedijo v treh dejanjih »Ženitev«. Začetek točno ob treh popoldne. Vstopnina običajna.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Po dolgem trpljenju je mirno zaspala v Gospodu ugledna mati, babica in botra v hiši župana Jožefa Jarc, Roj Elizabeta. Veliko število pogrebcev je pokazalo, kako visoko smo jo spoštovali. Pogrebci so za dijaško semenišče nabrali 140 Din.

Sv. Jurij ob južni žel. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 22. t. m. v Katoliškem domu igro »Guzaj« po večernicah.

Petrovče. Katoliško prosvetno društvo »Gospodar« v Petrovčah priredi v nedeljo dne 22. januarja ob pol treh popoldne v dvorani g. župana Jelovškega igro »Guzaj«, ki je dramatisirana po zgodovinski povesti Golečevi. Vse prijatelje lepe igre vabimo k prav obilni udeležbi!

Marenberg. V nedeljo dne 8. t. m. so igralci tukajšnjega Katoliškega prosvetnega društva nastopili v Vuzenici z izseljeniško igro »Za srečo v nesrečo«. Obisk prireditve je bil zelo lep. Polovico dobička je dobil vuzeniški krajevni šolski odbor za siromašno šolsko deco, polovico pa marenberška šolska kuhinja. — Šolska kuhinja v Marenbergu oskrbuje od prvega šolskega dneva v januar-

ju naprej vse oddaljeneje in siromašne bližnje otroke z obedom. Dnevno dobi ob šolskih dnevih skromen obed do 150 otrok. — Vsled starostne oslabelosti je umrla 77letna delavka Ivana Urnavt.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Knjige Mohorjeve družbe so take, da jih ljudje ne morejo prehvaliti. Posebno koledar v novi obliki je nam všeč. Zato pa, kdor še ni član Družbe Mohorjeve, naj takoj pristopi, kjer njene lepe knjige so nam v zabavo in pouk v sedanjih težkih časih. — Pred nekaj dnevi je potrkala smrt na okno Krambergerjeve rodbine in vzela gospodinjjo, ki jo bodo hudo pogrešali. Pokojnica zapušča več otrok. Naj v miru počiva! — Nastopili so dolgi zimski večeri, v katerih si krajšamo čas z dobrim čitvom. Naročite si »Slovenskega gospodarja« vsi, če še ga nimate, ker »Slovenski gospodar« je gotovo med najboljšimi tedniki v naši državi.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Žalostni smo. V ponedeljek dne 9. t. m. je odšel po večno plačilo mnogim znani in priljubljeni Mat. Mlinarič, posestnik v Kajžarju. Kruta bolezen, posledica grozne svetovne vojne, je bila pač vzrok, da se je v najlepših letih, v 46. letu svojega življenja, moral ločiti od svojih dragih. Ves čas bolezní ni niti enkrat tožil in vzdihoval. Večkrat potolažen s sv. zakramenti je dne 9. t. m. zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Bil je zvest soprog, dober oče in mož mirnega in kremenitega značaja. Njegovo priljubljenost med prijatelji in znanci je pokazal njegov pogreb dne 11. januarja, ko ga smo v velikem številu spremili na božjo nji-vo, kjer mirno počiva poleg svojega, še le pred tremi tedni pokopanega, poldrugo leto starega sinčka Tončka. Mirno spavaj, dragi Matija! Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

Obrež. Čimbolj gremo v novo leto, tem bolj občutimo posledice lanske suše, ki nam je vzela skoraj vse letne pridelke. Najbolj smo prizadeti pri krompirju in koruzi. Mnogi ne bodo imeli niti semenskega krompirja. Najobčutnejša kriza pa je v pomanjkanju denarja. Mnogi gospodarji rešujejo krizo s tem, da prodajajo les iz svojih gozdov, da se vsaj nekoliko gmotno podprejo. Toda cene, po katerih prodajajo les, so strašno slabe, tako da je skoraj škoda za les, ki bo morda kedaj pozneje imel in bo moral imeti boljše cene, ker ga je že malo po naših gozdovih. Že dalje časa se opazijo po naši vasi večje ali manjše tatvine, kakor tudi poškodovanje tujih stvari. Neka ničvredna oseba je prerezala dvema posestnikoma vse jermenje na konjski opremi, ki je danes precej draga. Več posestnikom so bile ukradene kokoši in druge stvari. Sedaj pa se opaža tatvina krme za živino. Vse te tatvine in vse poškodovanje tujih reči se godi v istem okolišu. Oseba, ki te stvari počenja, se spretno umika roki pravice, toda pregovor pravi: »Ko hruška dozori, dol pade.«

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob priliki smrti naše stare matere

Elizabete Roj roj. Stuber

katero smo pokopali dne 7. jan. 1933, se iskreno zahvaljujem. Posebno prisrčna zahvala vlč. g. župniku za ganljive besede pri odprtem grobu, g. zdravniku dr. Krambergerju, pevskemu zboru za krasne žalostinke ter vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, kateri so blago pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Sv. Jakob v Slov. gor., 10. jan. 1933.

66

Žaljujoči ostali.

Jurklošter. Tukajšnja župnija šteje po zadnjem ljudskem štetju 1190 duš. V letu 1932 je bilo rojenih 30 dečkov in 23 deklic, skupaj 53. To je za nas izredno visoko število. Umrlo je 20 moških in 15 žensk, skupaj 35 oseb. Poročenih je bilo 8 parov. Rojstva presegajo umrle za 18, to je za eno tretjino.

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravištvu.

Sprejemem prevžitkarja (-ico) na dosmrtno oskrbo za enkratno odškodnino 15.000 Din. Breznik Franc, Spodnja Velka 47, Marija Snežna. 75

Viničarja iščem za mali vinograd na Meljskem hribu. Dopise na: Ing. Paliege, Ljubljana, Mestni trg 8. 72

Razpisuje se služba cerkovnika v Marija Sirkje, p. Zidani most. Ponudbe na župni urad.

Šivalni stroj za prodaj: Maribor, Koroška cesta 81. 74

Kupim stare ali nove hmelove droge. Ponudbe je poslati na Pavla Jelovšek, Petrovče pri Celju. 73

Vrtnarija se da v najem. Naslov v upravi našega lista. 55

Starejša oseba gre na pomoč gospodinjje k večjemu podjetju na deželi. Naslov v upravi lista. 58

Dekla za vse želi službo v župnišče. Naslov v upravi lista. 63

Izjava. Podpisani Strajnshek Josip, posestnik in vpokojeni konduktar na Turškem vrhu, obžalujem, da sem trdil, da g. dr. Novoselsky Aleksij, zdravnik pri Sv. Marjeti, ni doktor, ker je ta trditev popolnoma neresnična, in se mu zahvalujem, da je odstopil od kazenskega pregona. — Turški vrh, dne 3. januarja 1933. — Josip Strajnshek. 68

Posestvo na prodaj, obsegajoče 24 oralov njiv, travnikov in gozda. Hiša dobro ohranjena, gospodarska poslopja nova, tik glavne ceste, pol ure od železniške postaje. Plačilo deloma v gotovini, deloma v hranilnih knjigah. Pojasnila daje Posojilnica v Gornji Radgoni. 70

Moderni šivalni stroj, povečalna trda miza in omara se poceni prodaj: Sidar, Maribor, Pobreška cesta 9. 59

Kmečki mlin na dva ali tri tečaje se vzame v najem. Naslov v upravi lista. 67

Tovarišem kmetovalcem! Podpisani Ratej Jakob, posestnik v Dražji vasi 30, pošta Loče pri Poljčanah, sem zavaroval v oddelek za zavarovanje živine pri »Splošnem vzajemnem podpornem in kreditnem društvu«, r. z. z. o. z., v Mariboru, Rotovski trg 8 I, eno kobilo. Nesreča, ki nikdar ne počiva, je hotela, da mi je žival poginila še pred potekom karenčne dobe, četudi je bila za časa zavarovanja popolnoma zdrava. Imenovano društvo je, upoštevajoč moje težko gospodarsko stanje in nenadno izgubo, izplačalo meni nepričakovano izdatno podporo, za kar mi izrekam javno zahvalo in to dobrodelno ustanovo najtopleje priporočam vsem kmetovalcem! — Dražja vas, dne 12. januarja 1933. — Ratej Jakob, posestnik, Dražja vas 30, Loče pri Poljčanah. 65

Za našo deco.

Danijel Defoe:

Robinson Crusoe.

(Dalj.)

Oni so se stresli od strahu. Eden mi je, oči polne solz, odgovoril:

»Gospod, ali ste angel ali človek?«

»Umirite se, gospod«, sem rekel. »Človek sem. Anglež kakor vi. Povejti mi, ali vam morem pomagati?«

Tedaj sem izvedel, da je bil tisti gospod kapetan ladje. Polovica njegovih mornarjev se je uprla, prijeli so za orožje ter zaprli njega in vse one, ki so mu ostali zvesti. Odločili so, da puste kapetana in dvojico njegovih pristašev na otoku, oni pa bodo odplovili dalje. Rekel mi je, če mu posodim orožje in mu pomagam, da se bo zopet polastil svoje ladje, da mi bo dal vse, kar si želim, in ako mi je volja, da me vzame s Petkom na svojo ladjo.

Radost, da se rešim otoka, me je napotila, da sem takoj sprejel ponudbo. Dal sem orožje kapetanu in njegovima spremljevalcema in vsi smo obkolili upornike, ki so spali v gozdu. S puško v roki je pristopil kapetan k vodji upornikov ter ga je sunil z nogo. Vodja se je prestrašil in je začel prositi kapetana za milost. V tem so se prebudili še ostali. Tedaj sem zaklical izza grmovja: »Tu je zapovednik otoka z vojaki, predajte se, ali bom zapovedal, da streljajo!« — Prestrašeni uporniki so poklekili na tla in so začeli milo prositi, naj jim pustimo življenje. — Naročil sem Petku, naj pobere njihovo orožje, njim pa sem zapovedal, naj sedejo na kup in da se ne sme nihče ganiti z mesta. Kapetan je pozval vodjo, naj bi šel z njim na ladjo, ostale upornike pa je nagevarjal, naj se predajo. Dogovorili smo se, naj da kapetan vstreliti na ladji iz topa, če bi svoj posel srečno dovršil.

Zelo razburjen sem čakal, kaj bo. Čez kako uro se je začel strel. Moje veselje je dospelo do vrha. Nisem dolgo čakal in kapetan se je vrnil v čolnu. Povedal mi je, kako je premagal upornike. Mornar, ki ga je odvedel s seboj, je zaklical svojim tovarišem, naj se predajo kapetanu, ker so vsi ostali tovariši ujeti na otoku. Če se ne predajo, je na otoku zapovednik z vojaki, ki bodo vse pobili. Uporniki se niso protivili. Izpustili so zaprte tovariše in so odložili orožje. Nato je stopil kapetan na ladjo in je dal zapreti upornike. Zdaj je bilo treba premisliti, kaj bo z njimi. Po angleškem zakonu bi jih moral dati v okove ter odpeljati v domovino, da jih tam obsodijo pred sodiščem. Lahko pa jih tudi kapetan pomilosti toliko, da jih pusti na otoku. Naj si torej izberejo sami, kaj bi bilo zanje boljše. Vsi uporniki so prosili, naj jih kapetan pusti na otoku.

Nato se je kapetan obrnil proti meni in me je pozal, naj se pripravim, ker mora z ladjo ta-

koj odpluti. Žal mi je bilo, da ni mogel ostati vsaj toliko časa, da bi se bil vrnil Španec. Ali želja, da bi se čimprej rešil dosedanjega življenja, je bila močnejša od prve želje. Upornikom sem prepustil vse svoje imetje pod pogojem, da ga dele pravično s Španci, ko bodo prispeli.

Kapetan je bil prinesel zame in za Petka po eno obleko in po tolikem času sem se prvič zopet oblekel, kakor to pristojno izobraženemu človeku. S seboj sem nesel za spomin kapo in kože, solnčnik in eno izmed papig. Poslovil sem se od svojega otoka ter ukrcal s Petkom na ladjo.

Tako sem zapustil otok, na katerem sem živel osemindvajset let, dva meseca in devet dni. Dne 11. julija 1687 sem dospel zopet v svojo domovino na Angleško, katere nisem videl polnih petintrideset let.

Konec.

Mali zidar.

Uvod.

To, kar vam bom tu pripovedoval, sliči bolj pravljici. Pa je to povsem istinita povest o otroku, ki se je rodil v sijajni palači pri bogatih in prebogatih starših. Od vseh igrač je ta otrok najbolj ljubil dleto in kladivce, da z njima kaj izklesal iz kamena, rad je tudi kaj upodabljal iz gline in tudi kaj risal. Otrok je želel postati nekoč slikar in kipar. Ali oče! Bil je ošaben in ponosen, pa je hotel, da bi postal njegov sin velik gospod, in zato mu je prepovedal tako preproste igračke. Ker pa mu tega ni mogel popolnoma odvzeti, ga je to tako razjezilo, da je svojega lastnega otroka pognal od hiše, ker ni hotel dopustiti, da bi postal kdo iz njegove rodbine »zidar«.

Medtem je bil ta mali kiparček poznejši slaven Michelangelo (reci: Mikelandželo!), katerega umetniška dela se najdejo po vsej Italiji. Prebiti je moral mnogo zaprek. Ali s pomočjo naravnega daru in svoje vztrajnosti je postal slaven za rodbino in za domovino. On je večnoslaven tvoritelj slik, ki jim ni primere, stavb in kipov.

Upam, da bodo doživljaji malega kiparja zabavali tudi naše male čitatelje in da bodo v njih našli nevsakdanji primer pridnosti in vztrajnosti.

Otroška leta.

Pred več stoletji je živel v Italiji bogat graščak Ludovik Bonaroti. Bil je vladarjev namestnik cele pokrajine. Imel je sina edinca, po imenu Michelangelo. Oče, ponosen na to, da je bil bogat, visokega rodu in na visokem položaju, je hotel, da bi bil tako tudi njegov sin. Deček pa navidezno ni stremel za tem prav nič. Namesto da bi ljubil bogastvo, orožje in konje, je najrajši risal, si pomazal roke z glino, obtesaval kamne in obrezaval les kakor kak delavec.

Oče je srdito opazoval svojega sinčka pri taki zabavi. Zato je večkrat grajal svojo ženo:

»Ti mi kvariš tega otroka. Ko mu jaz prepovedujem take nizke zabave, mu ti dovoljuješ, da ima pred tvojimi očmi v rokah kladivce ali dleto.«

»Ali, dragi moj, pusti otroka, naj se bavi s temi nedolžnimi zabavami. On je še majhen. Še le dvanajst let mu je. Vsak otrok rad reže, gnete in riše.«

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

Pri sodniji.

Sodnik: »Ali vas ni sram, ukrasti svojemu tovarišu v spanju ves denar?«

Zatoženec: »Izvolite oprostiti, gospod sodnik, ali naj bi ga bil prebudil, ko je tako lepo spal? Meni se je usmilil!«

Strašno hudodelstvo.

Žena: »Tine, pozivni listek od sodnije je že tu. V pondeljek bo Mišel obsojen zato, ker te je zmerjal.«

Mož: »Tisoč luž! Le glej, ti gospodje so to vzeli nekako ostro. To je bojda prestopek zoper \$ 496. Vidiš, 496! Primaruha, ta bo gotovo šel najmanj za pol leta v luknjo, ko so za to vzeli tako visok paragraf!«

Ne odlagaj na jutri!

Mati: »Kaj pa, Tinče, da si že danes pojedel kolač, ki sem ti ga spekla za god, kateri je šele jutri?«

Tinče: »Ali, mati, vi ste mi že večkrat rekli: Kar moreš danes storiti, ne odlagaj na jutri!«

Abrahama videl.

V neki vasi se je naselil žid Abraham, ter ustanovil tovarno za tobak. Tu so ga šolarčki večkrat jezili. Potrkal je kateri na okno prodajalne in ko je žid odprl z vprašanjem: »Kaj hočeš?« odbežal je paglavec z besedami: »Še 50 let nimam, pa sem videl Abrahama!«

Pozor! Pozor!

Za češčenje presvetega Rošnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 18.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Trgovci in obrtniki!

Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodnejše natisne **Tiskarna sv. Cirila v Mariboru** kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

Zahvala.

Ob nenadni in težki izgubi toliko ljubljeneega nepozabnega očeta, brata, strica in dedeka, gospoda

Ivan-a Miki

poštini računski revident v pokoju, rezervni stotnik, posestnik, občinski odbornik itd.

se za izkazano sožalje vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom, čč. sestram, čč. duhovščini, gasilnemu društvu Sv. Marjeta, Gajovci, Moškanjci, gg. članom občinskega odbora, domačim pevcem za ginjaive žalostinke na domu in ob grobu, vsem darovalcem prekrasnih vencev ter cvetja, in vsem, ki so spremili blagega pokojnika na njegovi poslednji poti.

Iskrena zahvala domačemu vlč. g. konzist. svetniku župniku, ki se je v prelepih besedah ob odprtem grobu poslovil od blagega pokojnika.

Prisrčna zahvala vsem in za vse!

Sv. Marjeta ri Moškanjcih, 4. januarja 1933.

64

Žalujejo ostali.

Zahvala.

Ob priliki pogreba našega 80letnega očeta

FRANCA ŠTIBLERJA,

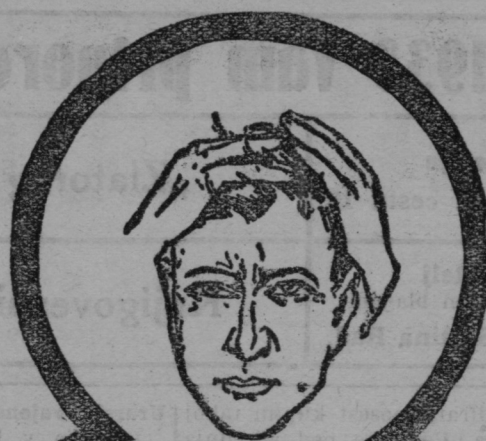
blivšega posestnika v Bučevcih,

ki smo ga dne 6. januarja položili k večnemu počitku pri Sv. Križu, izražam zahvalo vsem udeležencem pogreba: čč. duhovščini, sorodnikom, sosedom, znancem, pevcem, gasilcem.

V Mariboru, dne 10. januarja 1933. 61

Sin Štibler Alojzij,

gostilničar »pri mestu Ljutomer«, Maribor.

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tuptam katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

Hitro razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, nepečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovarjanja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trzanje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvratnost. Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj so Vaši živci resno oslabljeni in potrebujejo okrepila.

Ne pustite tega vnaprej še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje duševnih zmognosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabelost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastonj in poštnine prosto enostaven način odkrijem

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno izboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi izboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. To dokazujejo tudi mnena zdravnikov. Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolaoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si spravite ta oglas!

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin, SO.,

Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 90

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče tvrdke:

KARO čevlje Maribor, Koroška cesta 19	„Zlaorog terpentinovo milo“	Anton Brenčič trgovina z železnino Ptuj
Joža Hrastelj trgovina z mešanim blagom Gor. Radgona, Slatina Rad.	Knjigoveznica tiskarne sv. Cirila	Drago Rosina galanterija, okras za rakve Vetrinjska ulica 26

Dobičkanosno, arondirano posest kupim takoj v bližini Maribora. Ponudbe pod »Srednja posest« na upravo lista. 49

Prodajam posestvo 5 orolov v dobrem stanju. Bračič Viktor, Žitnice 24, Sv. Jurij v Slov. goricah. 50

Vrt-cvetličnik, tople grede, njive, stanovanje oddam v najem. Naslov v trafiki Kovač v Celju, Aleksandrova. 54

Kravarja (Schweizer), oženjenega, pridnega, poštenega se sprejme takoj: Prosekdvor v Bresternici, Maribor. 51

Človekoljuben nasvet nudimo podpisani brezplačno vsem članom bivše »Vzajemne pomoči« v Ljubljani le še kratak čas. Vsi prizadeti, ki že posedujete police bodisi iz oddelka za posmrtnine ali za dote, naj se pismeno ali pa osebno obrnejo na sledeče: Jakob Gregorec, Ptuj, Vošnjakova ulica 4. — Joško Samsa, Dol. Retje, p. Velike Lašče. — Stane Tomažič, Kranj. — Alojzij Leskošek, Celje, Razlagova 5. — Leon Sitar, Ljubljana, Baragova ulica 5. — Ivan Weingerl, organist, Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 30

Razglas. V torek dne 24. januarja 1933 s pričetkom ob 8. uri zjutraj se vrši na licu mesta v Vrhu pri Šmarju prostovoljna javna dražba v zapuščino pokojnega župnika Antona Penič spadajočega vinograda s hišo in kletjo ter pripadajočih pritliklin in premičnin. Izključna cena je 30.122 Din. — Istega dne ob 10. uri dopoldne se v župnišču v Sv. Vidu pri Grobelnem nadaljuje dražba raznega pohištva, poljskih pridelkov in gospodarskega inventarja. — Podrobne informacije in dražbeni pogoji so na razpolago v notarski pisarni v Šmarju pri Jelšah. — Križan Ferdo, javni notar kot sodni komisar. 62

Urarski vajence se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. M. Ilgerjev sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 43

Čunje, staro železje, krojaške suknene odrezke, ovčjo volno kupi: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 21

Kavo, surovo in vsak dan sveže žgano, čaj, rum, slivovko, malinove, riž, rozine, kuhinjsko posodo, lopate, motike, sekire, okove za stavbe in pohištvo kupite prav dobro pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 14, Gubčeva ulica 2. 1341

Kupimo staro zlato, srebro in srebrne krone po najvišji dnevni ceni. K. Ackermann in J. Kindl, Ptuj. 2

Cepljene trte, eno- in dvoletne, po znižani ceni. Zahtevajte cenik od I. trsničarske zadruge v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. 1928

Čebelarji! Vse čebelarske potrebščine kupite po izjemnih cenah v trgovini Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedelskih strojev v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1. 1304

Za neveste
volneno blago od 20 Din naprej, perilo in drugo blago po najnižjih cenah dobite v Trpinčevem bazarju, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU
mi je izplačala po smrti moje matere g. Ane Švegl pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar se ji najlepše zahvaljujem in priporočam to občekoristno društvo vsakomur v takojšen pristop. 57
Šalovci, dne 13. januarja 1933.
Stefan Švegl.

Kože od divjačine kupuje I. Ratej v Slov. Bistrici. 60

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst

(mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzij Munda
mizarstvo v Mariboru
nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 31

Ženini in neveste

kupijo jako ugodno: obleke za ženine in neveste, vse zraven spadajoče rože, vse potrebščine za neveste pri 17

Franc Kolčrič, Apače

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU
mi je izplačala po smrti moje matere g. Marije Pavlija pripadajočo podporo, za kar ji izrekam prisrčno zahvalo in jo vsakomur priporočam. 56
Dobova, dne 11. januarja 1933.
Jožef in Franc Pavlija.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in izplačuje na novo vložene takoj v vsakem znesku. — Denar je pri njej naložen popolnoma varno!

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesešnikov z vsem svojim premoženjem!